

Dalmatinac iz tudjine: pjesmarica u različitim pjesman, doživljenja Inozemstva

---

Kosović, Ante

Authored book / Autorska knjiga

Publication status / Verzija rada: **Published version / Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)**

Publication year / Godina izdavanja: **1908**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:270:181050>

Rights / Prava: [Public Domain Mark 1.0/Javno dobro. Autorsko pravo je isteklo.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-08**

Repository / Repozitorij:

[Croatian Emigrant Press - Repository](#)

Dalmatinac iz Tudjine

Pjesmarica u različitim pjesman, doživljenja Inozemstva

Složio za Hrvatsku Mladež

ANTE KOSVIĆ

Iz Zaostroga (Gornjeg Primorja)

U VAJARIN, 1. RUJNA 1907. — N. Z.

SPLIT
Splitska Društvena Tiskara
1908.

Dalmatinac iz Tudjine

Pjesmarica u različitim pjesman, doživljenja
Inozenstva.

SLOŽIO ZA HRVATSKU MLADEŽ

ANTE KOSVIĆ

IZ ZAOSTROGA (GORNJEG PRIMORJA)

U VAJARIN, I. RUJNA 1907. — N. Z.

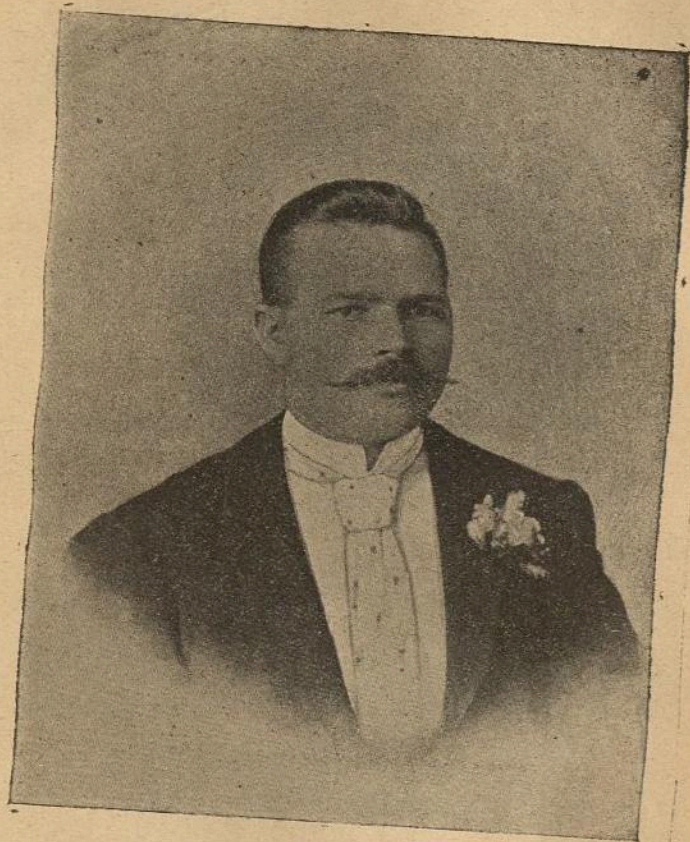
SPLITSKA DRUSTVENA TISKARA
1908.

KOS

7836

Sva prava pridržana.

Ante Kosović
iz Zaostroga (Gornjeg Primorja).

Predgovor.

Dragi čitaoci!

Ovog mog malog rada, kojeg ti prinašan složena u pismu od različitih doživljenja Inozemstva, nije me na nj prisegla nikakva pouzdanost da bi me on mogao popeti do kojeg visokog stepena, ali privedi do koje velike časti, ne, nije jer takova šta da bi me moglo odlikovati u njemu ne ćeš naći neg jedini tereti, progonstva, i ostala trpnja doživljenja našeg naroda u Inozemstvu, prisegle su me na ovaj rad, s tim želeći dokazati tamošnjem našem narodu, da vele ne čeznu, niti se lakome za tuđinom, u nju hlepno ne hrlu kao na način neki ljudi, kad malo oledene, k ognjištu užarene vatre, jer koliko ovi ne uživaju sva zadovoljstva, kad padnu k vatri toliko ni naš Čovik kad stigne u tuđinu, davajući vam primjer Čovik koji razmišlja da mu je jedina utjeha i lik vatra za ustepliti telesne živce kad malo oledeni nađe se privaren, kako to i sam iznađe kad do nje padne videći da dok jednu stranu grije da mu druga od studeni od pada, tako na isti način spada našem narodu u Inozemstvu, jer dok vrhu velikoga truda i ostale u tijelu mukotrpnosti, izbije koji novac, na Domu mu se sve leđeni i mrtvo pretvara ne prinašajući vam ovde nenadne pogibelja i ostale terete, u koje se svaki Čovik prti koji tuđinom luta jer će to svaki viditi u pjesman koji ji bude pomljivo pratio,

Cuj mileni moj narode
Nema slasti ni slobode
U nikakvu svitu kraja
Do tvog milog zavičaja
Za to nemoj gubit nadu
Neg posveti život radu
Pak ćeš vidit obilnosti
Na tvom Domu svega dosti,

Ante Kosović.

PRVI DIO.

Uzdisaj za Domovinom.

Dalmaciju moja Domovino
Rodno misto draga otačbino
Mnogo puta rad tebe uzdahnem
Kad na misa ti moju napaneš
I razmislim slatke ugodnosti
Što u mojoj provedoh mladosti
Líti, zimi ol blage jeseni,
Meni dani bili su veseli.
Navlastito dragim pramalićem
Kad no bi se zaodila cvićen
Po bašćama, gajim i Dubravam
Po poljama brizin i Dolaman
Svud bi cvitak vidio mileni
Ljubičasti, plavi i crljeni
Ali bi me najviše čaralo
I srce mi u prsin dragalo
Kad bi zašo u bašće zelene
I gledao voćnjake milene
Još po njima cvitići urodni
Mirisavi dragi i ugodni
Usto pčela kako ji obliće
I zujeći obilazi cviće
Malo dalje gdje bi lasta mila
Spustila se voćnjaku na krila
Te bi stala da glasom zavija
Da bi slušat bilo je milinja
A kada bi u poljane spao
Od mila bi tad se rastapao
Gledajući rodne vinograde
Još po njima Maslinice mlade

Koje bi se zaodile resom
I divile sa svojim uresom
U sto bi mi još oči motrile
Oranice gdje bi se modrile
A pšenica po njima se svija
Ko jadransko more se preliva
Još bi digod penja se na humce
Koje rano obilazi sunce
Te motrio dubrave zelene
I po njima gore razvedene
Vitu jelu gdje se je izvila
Kod nje bukva raspustila krila
Hrast uza nje svojim lišćen blista
Frab do njega malenoga lista
A jasen se zaodio cvićen
Po njem slavulj veselo priliće
Te previja pjesme i dubrave
S njim slažući ptičice ostale
A kad bi se tega nauživa
I prizora nagledao divna
Tad bi sašo u duboke dôce
Po pašnjacim gdje planduju ovce
A uza nju Dalmatinka mlada
Debeloga ufatila se lada
Ter ti pjesme iza glasa slaga
Dolina njon jasnije odlaga
Zdrava mlada u grudima jaka
Pjeva pisme starizi junaka
Gdje je koji bolji junak bij
Na mejdanu curu zadobia

Al tog sada ne uživam više
 Jer mi mladost u tudjini diše
 Tvoja blaga ne buđi me zora
 Da takovi razgleda prizora
 Koje nježne u grudima gojiš
 Te se s njima dičiš i ponosiš
 Ah ja ti ji častim iz dubine
 Ti zenico cile Austrije
 Ti si dika sviju Dalmatina
 Sveg slavljanstva draga pose-
 strima
 Svak te časti s tobom se ponosi
 Slave krunu što na glavi nosiš
 Koju no si na čelu savila
 Od živie cilovite stina
 A u većon vridnosti dopada
 Neg dragulji ol kruna od zlata
 Da je tako to kaže o tebi
 Krstaš Ora što oblacim leti
 Koji trudni kada se umore
 Pa se puste na tvoje vrhove
 Koje no si k nebu uzdignula
 I jadransko more naditila
 A čarobni osinji Planine
 Prozračili u morske dubine
 Te ta prizor pogledat je divno
 Svin ko pasa morskon obalinom
 Tebe mornar slavi na pučini
 Kad jutranji duvaju burini
 Koji nježni idju sa Planina
 I ladjina napunjavu idra
 Tebe putnik sreem blagosivlje
 Kad na tvomu izvoru počine
 Te se ladne napije vodice
 Koja teče iz stine živice
 Tebe lovci u prozorje slave
 Kad urane i lovit nastave
 U te tvoje zanimive luge
 Gdjeno ptice nebrojene zuje
 Tvomu zraku dive se gospoda
 Kog udišu zdrava i ugodna

Kad večerom na šetnju izlaze
 Oli zorom pri neg sunce grane
 Tebe ljube mlade čobanice
 Rad priroda od tvoje travice
 Koju no si sobom uzgojila
 Brig, dolinu š njomen zaodila
 S tobom jasno žubore potoci
 Po moru ti prosuti otoci
 Po tebi su gajevi zeleni
 Još od vode izvori studeni
 Planine ti krasno cviče kiti
 U bojama svako različitin
 Blage ptice po tebi pivaju
 I kutenstvo čoviku davaju
 Ti si rodna šenicon i vinom
 Još i s uljem kriposnon začinom
 Tvoja zemlja rodna voća goji
 Svakovrsna ko da ji pribroji
 Još se dičiš starinskim Gradovin
 Koje resu bogati hramovi
 Ti si prizor pogledati rajski
 Rekbi da si vrtao zemaljski
 Pak su naši pradidovi stari
 Sve slatkosti s tobom uživali
 Al potomci njiovi sinovi
 Doživie sada život novi
 Ter namisto da tebe uživa
 Po tudjin se krajevin prebija
 Gdje nevolje i progonstvo trpe
 Po tudjem se inozenstvu vrte
 Kao da svog ne imadu doma
 Ol toprika stari pradidova
 Za kojeg su oni umirali
 I tilesa svoja žrtovali
 Pridamnon je sad dolina gusta
 O tom dalje ne otvoran usta
 Neg ću pivati pismu od Zelande
 Dalmacio da ti znanje dadem
 Od tvojizi ljubljani sinova
 Što ji tare pusta zemlja ova
 Još u kakvu naode se stanju

I pustoš ku podnašaju tamu
 Ali svaku redom iskazati
 I u pismi sa slovom izdati
 Sve se strašin da mogućan nisan
 Niti s peron da bi ji ispisa
 Jerbo mudrac nisan nigda bio
 Niti mudri knjiga proučiva
 Nit visoki škola da san pasa
 Čovičiju što mudrost uzmoža
 Neg šest pučki u selu Zastrogu
 To jedino da kazati mogu
 Ufanost je sad moja jedina
 Molit dragog Boga sa visina
 Da bi na me ina smiljenje
 I vruće mi ispunio želje
 Da dokažem naumljenje moje
 Naši ljudi velike nevolje
 Okolnosti druge neprilike
 Neka za nje doznade i dite
 Kako naši podnašaju jade
 Po pustinjan od Nove Zelande
 A sad ruko nemoj mi dréati
 Nit strašit se na posao dati
 Nedaj živcu da toliko stine
 Pravi ćemo svaku od istine
 A sad ćemo najpri spomeniti
 Viru svetu s kojim smo dahnuti
 Od Isusa što je postavljena
 Katoličkom puku udiljena
 Da jin bude uzdanje i dika
 I obrana djavola napasnika
 To jest onim koje nasliduje
 I njezine zapovidi štuje
 Izvršiva njiman se podloga
 I sve vira što sveta naloga

Al na žalost mi sad u Zelandi
 Kog tog vrši i kog toli radi
 Nije niko premda krivi nismo
 Jer Zelanda u koju stigismo
 Nije drugo neg divljač velika
 Propast duše svakoga čovika
 Navlastito rimokatolika
 Isusove vire naslidnika
 Kao što smo mi svi Dalmatinci
 Isusove vire podanici
 Koju vruće iz srca štuje
 I jedinu pravu priznajemo
 Al njezine svete zapovidi
 Tko temeljno da ji sada slidi
 Ni desetna naši jadi ljuti
 Jerbo su nam zamršeni puti
 S kojim smo se prija upravljali
 Dok smo mila tebe uživali
 Ali sada u ovoj novoj Zemlji
 Mi smo kako narod izgubljeni
 Ne čujemo pastirski pridika
 Da nam blaga ne iščezne nada
 Smrt nemila sruši iznenada
 Od koje nas Bog sačuva jaki
 Jer nam puti bili bi opaki
 Našoj duši kad bi priselila
 Grije ove sa sobom nosila
 Ona ne bi vidila svitlosti
 Neg jedino po Božjon milosti
 A sad mislim Dalmacio mila
 Ako si me pomljivo pratila
 Da si mogla razumiti svaku
 Kako s dušom nevoljnici patu
 I kakvom se naode riziku
 Za izgubit Rajske slave diku.

DRUGI DIO.

Trudi i mukotrpnost Nove Zelande.

Misli moje sada me nanose
 Da dokažen što tilon podnose
 Kako rade od jutra do mraka
 I umora podnašaju jaka
 Jutrom rano pri neg svane zora
 Ona na noge digniti se mora
 Ručak spravit tilo pokripiti
 I kućanske posle opraviti
 A kad sunce zasja od istoka
 Rastra tmine izprid ljudskog oka
 Tad se spravlja ići na zemljište
 Gdje se smola od kaura ište
 Ali pria nego se uputi
 Za se užnu u obrušćić sputi
 Odrišimo i vidimo što je
 Ništa drugo neg kruva i čaje
 I to sve je o čem mora proći
 Od uranka pa do mrkle noći
 Tad se spalon na rame zavrže
 I zemljištu žuri se što brže
 A kada je na zemljište stiga
 Tada palu sa ramena diga
 Š njome stao zemlju privrćati
 Da ti ga je bilo pogledati
 Kako se je zemlje privatio
 Regbi da se s njome zavadio
 Nemilice životem uvija
 A ne mari što ga znoj obliva
 Zgrćio se vas se zemlji preda
 Nema kada da sunce pogleda
 Od truda mu nabrečale žile
 Znoj po njemu ko voda izvire
 Malo ikad uzimlje počinka
 Jer odavna trudu preobika
 A drugi se hvatio dubine
 Deset nogu u zemlju prodire

Al njegove poslušaj nesreće
 Na po puta intra na drveće
 Koja tvrda pod njime se splela
 I nadalje dupsti mu zasmela
 Sadje i tu pritrpiti muku
 Uzejo ti sikiru u ruku
 Pa sikiru kad u ruke lati
 Da ti ga je bilo pogledati
 I još triske što oko njega zvižde
 Ko nebeske da priliću zvižde
 Na trećega navalila voda
 Ku ćeš jada gorega od toga
 Jer da se je nadviriti tebi
 Regbi četri odolila ne bi
 A o njon se samac ne pridaje
 Niti kakav da mu strah zadaje
 Pusta voda od svaklen izvira
 Sa sve četri strane ga obliva
 On ogreza u njoj do kolina
 Te je vanka sa sićem izliva
 Jerbo smolu tu smatrao bio
 Zato truda nije požalio
 Ali dosta dogodi se puta
 Da sić mu se izmakne iz ruka
 Te svu vodu na sebe povrati
 Još i sić ga u glavu zamlati
 Vaki su ti po Zelandi trudi
 Što ji naši podnašaju ljudi
 Al ovi su samo od poljane
 Slušaj sada da nastavin dalje
 Od Iskosti ubili je jadi
 Gdje se goma po buškama vodi
 U njoj malo imade goleti
 Svu je buški pokrivaju kleti
 A nimalo ne ima ravnine
 Neg sve brizi velike Planine

A Planine sasvim uzbrdite
 Po njima se stine izvisile
 A pod njima potoci prodiru
 Ko što rike niz dolinu liju
 A kada se naoblači malo
 Regbi da si u tminam ostao
 A oblaci uvik kišu tresu
 Jerbo silni boški je natežu
 Za to mislin od ka je postala
 Da još nije brez vlage ostala
 Sad sam sobom moreš promisliti
 Ne gledamo crkveni nakita
 Ne primamo blage ispovidi
 Danas bogom velikim pomiri
 Niti svete Božije Pričesti
 Da nam dušu na novo posveti
 A pustinja gdje su nam stanovi
 Ne vide se Božiji hramovi
 Nit na njiman zvona ni zvonika
 Svete Crkve virnih oglasnika
 Svega toga sad ne uživamo
 Pa je za nas čemerno i tavno
 Svete stvari dušu nam ne kripe
 A trpimo silne napadnike
 Neznabošće Božje protivnike
 Isusove vire odmetnike
 Koji danom i u noći rade
 Proti njome izmišljenja grade
 Od straha bi morao stinuti
 Od nedilje da ti je trefiti
 U Oklandu najvećemu gradu
 Od Zelande što ga sad imadu
 Usto malo uzeti obzira
 Na pričare različiti vira
 I slušati kako grad odlaga
 Navlastito mnogih luterana
 I ostali krivovirenika
 Što ji stoji po ulicam vika
 Jednoga ćeš viditi u kutu
 Gdje gubieu izkaziva ljutu
 I od svojon pripovida viri

Sve nastoji da mu se razširi
 Drugoga ćeš viditi u ulici
 Popeo se na vrh tobilici
 Rukan širi vas od znanja puca
 Oće ljucka da otvori srea
 I da kaže do vire njegove
 Na svijetu da neima bolje
 Za tim pridji u drugu ulicu
 Naćeš jednog di drži štapicu
 A o zidu obisio platno
 Lav i tigar na njem uslikato
 Pa moj Bože veliki čudesa
 Jer se nad njim ne sruše nebesa
 Buduć kako Božije stvorenje
 Zviradi se poklanja do zemlje
 Al najžešće jest od sedme ure
 Kada momčad kroz ulice jure
 Različiti erkav poslanici
 Još mogu se zvati čaravnici
 Jerbo narod s rićiman medeni
 Napastuju kano luciferi
 Da spravoga ukinu ga puta
 Svojon Crkvi dovedu do kuta
 Koju fali i u zvižde kuje
 I pofale o njon do kazuje
 Nije jedan mnogo ji je taki
 Koji čine život preopaki
 I najviše uvaljuju sile
 Da se vire njiove razšire
 Pa je nami u vakom narodu
 Teško gledati njiovu grdobu
 I prokleta opaka jin dila
 Sa Zelandom što su uplodila
 Te mnogiman oči zaslipila
 I u svoja gnjizda ga uvili
 Sad u kolin njiovin se vrte
 Dušu svoju u proklesto prte
 Buduć od nji jako zaslipljeni
 Njiovon se pridružili želji
 Pa se strašim u dulje vremena
 Prokleta jin gledajuć djela

I slušajući njiovo laskanje
 Da i naske ne zaletu tame
 Jerbo nismo kakono i voda
 Koja mirno po zemljici oda
 Crtom pravon ako tko je vodi
 I upravan put prid njon navodi
 Ali pravog ne imali puta
 Amo tamo na sve strane luta
 Tako i mi kukavi ovamo
 Prave erte sada ne imamo
 S kojim bi se mogli upraviti
 I djavolske napasti odbiti
 Pa žudimo ta tvoja krajeva
 Za koje nas vruće steže želja
 Sa koji nas i Bog sadružio
 Od napasti ovi odružio
 Da bi prvu imali slobodu
 I živili u našem rodu
 Sretne dane sproveli u miru
 Štujući svetu Isusovu viru
 I Crkvene vršuć zapovidi
 S nas sadašnje teške grije digli
 U koje smo duboko upali
 Š njiman muke paklene dopali
 A amo jim ne ima likara
 Da bi nam ji od duše odpara
 I s milinas Bogom pomirio
 Prijateljom novim učinio
 Pa se bojim ovin teškin grijin
 S kojim smo se sada naprtili
 Jel ugodno u njome živiti
 Kad od jutra pa do mrkle noći
 Mokrina ti uvijek tilo moći
 A kad gomu išli bi kopati
 Morali bi kroz goru verati
 Ka i vuci koji no ogladnu
 I loviti po buškan nastanu
 Tako i mi svi bi se verali
 Samo da bi gome iskopali
 Rado svaku muku podnosili
 I put digod pred sobom kosili

A jopet su najviše morile
 Glavičine jake uzbrdine
 Jer uza nju dok bi uzhodili
 A još brime kada bi nosili
 Sto su puta Parabrod prokleli
 S kojim su se ovamo doveli
 U prokletu ovu zemlju novu
 Za kopati od kaura smolu
 Te sad tešku podnašaju muku
 I brime na uzglavice vuku
 Kano da su konji od prćenja
 A ne ljudi Božija stvorenja
 Slušaj jednom što se bilo zbilo
 Ka sam s drugom iz buška odio
 A uz to smo zakasnili bili
 Zato kući što brže žurili
 Kad na jednom gledaj moga čuda
 Drug se brate pridamnom skotura
 Jer mu žila za nogu zapela
 Brzo i živo zemlji ga dovela
 Tad mu vrića ode priko glave
 Nos i facu nemilo satare
 Još i gore njegove nesriće
 Sva mu goma prosu se iz vriće
 Radi koje teška podni truda
 A sad mu se niz stranu kotura
 Te čist tada ostade brez svega
 Uputi se kući brez ničega
 I tako se mnogima dogodi
 I još drugi dogodjaja mnogi
 Što moguće sve kazat ji nije
 Jer bi mnogo potrošijo vrime
 Neg vidimo kada tako trude
 I po vazdan ernu zemlju dube
 Da li pokoj životu nalaze
 Kad večeron stanovin dolaze
 Imaju li počinka u tilu
 Blaguju li večeru u miru
 Čeka li ga na stolu pripravna
 Jel od koga za njeg parićana
 Nema toga nego čim je stiga

Brime svoje sa ledju digu
 Još ne biše lipo odanio
 Sić u ruku te vode donio
 Zatim skoči te vatru naloži
 Tilo svoje da su čim založi
 I pokripi oslabljena uda
 Izmorena od veliki truda
 Sad vidimo što je pristavia
 Za večeru sebi pripravia
 Ništa drugo neg dva tri kunpira
 Litru mesa pa krajina mirna
 To je red na što svakomu prijde
 Jednom na dam da varena jide
 Tako meso doklen vatra kuva
 A on ti se u načvin zapuva
 Zagrnio ruke do lakata
 Ter pogaču u načvama šaka
 Skuvao je na loparje stavi
 Da za koje vrime mu uzlazi
 Zatim ode pak večeru skine
 I u miru blagovati sidne
 Kvarat ure to sve mu je bilo
 Jopet dao na posao tilo
 Sada mu je drva pripraviti
 Rad pogače na vatru staviti
 Zatim britvu u ruku uzeti
 I čistiti smolu započeti
 Ali pusto sad nevolje gore
 Ne će drva zelena da gore
 Mala kuća prostora neima
 Puna mu se napunila dima
 Koji stao oditi u oči
 Sve mu suza jagodice moći
 A on glavu zaboja u smolu
 Rado svoju podnaša nevolju
 Čisti smolu do jedanaest sati
 Dok slaboća poče ga vatai
 Oči mu se na po zatvoriše
 Svi mu živci oslabili više
 Jedno trudan a drugo od drima
 Sve mu glava gori doli klima

Sad mu padne sad je opet diže
 Dok najposlin britvon se obriže
 I tako se u tomu razbere,
 Brže skoči ter oči opere
 Čistiti smolu jopeta ti stane
 Bojeći se da mu ne ostane
 Jerbo jednu zapusti li večer
 Već joj lako odoliti ne će
 Dvanest sati uz to bilo prošlo
 A on jedva do konca jon došo
 Tad se spremi i otidje spati
 Na postelju svoju počivati
 A kakva je šinula je guja
 Na njoj nema štramea ni lancuma
 Niti u njoj slame nit pamuka
 Nego vrića zbrokvan rastegnuta
 Te ti na njoj položio tilo
 Da bi mu se sanon osladilo
 Al kukavo viruj brate meni
 Jer ga noćni probijaju ledi
 Vrića pod njim a vrića nad njime
 Pozna studen nebeske arije
 Koja no mu sviri kroz vrićicu
 Ter mu čini tresukat vilicu
 Sad poslušaj njiovo stanište
 Kakva mu je kuća i kućište
 Nit je o drva niti od kamena
 Niti mu je kupom pokrivena
 Nego svrićan zastrto jon lice
 I krov brate i obe stranice
 I još vrata s kojim se zatvora
 Na njim vrića rastegnuta stara
 Koja nema brave ni krakuna
 Rekao bi da su od komuna
 Te tako ti u njima borave
 I čemerne sprovadjaju dane
 Navlastito ka vitri duvaju
 I temeljno sa njima drmaju
 Rekao bi da od naglosti jake
 Dignuće je k nebu pod oblake
 Kako što se slična dogodilo

I sam s mojin oko san vidio
 U jednoga Dalmatina mlada
 Na kog vitar udri iznenada
 A vriće mu na po dera bile
 Još okolo strane izagnile
 Već odavno bijo promislio
 Nove vriće da bi prominio
 Al sad pusto ne biše na vrime
 Jer vitar mu u njima se vije
 Ter mu vriće na kajiše kosi
 Od nji lapte u oblake nosi
 Njeg ostavi gola na ledini
 Da se bori sa jakom studeni
 Vitar puše kiša jako cipa
 Njega jadnog uvatila vika
 Zove braću da mu pripomogu
 I u kuće sahrane mu robu
 Koja mu se već bila stopila
 I puna se vode nadoila
 Čin očuli odma doskočili
 Sobom robu u kuće ponili
 Al njegova to je bila srića
 Da se u danu zgodila nesrića
 Jer da bude to u noći bilo
 Teško brate po njegovo tilo
 Jopet svijuju teška vata muka
 Kad ji kiša od Istoka lupa
 Koja naglo po vrićama mlati
 Na sve strane propadaju kapi
 U nezgodan naode se tada
 Kud go gledaš svukuda propada
 Pusta kap se kroz vrićice valja
 Mokrina mu svu kuću osvaja
 Mokri nugli a mokro po sridi
 Mokrina se na postelji vidi
 Još ognjište na komu krup peče
 Kroza nj mali potočić mu teče
 Pa kud tada tužan se rodia
 Kaku da bi večeru svaria
 Jerbo vatra na mokru kominu
 Ne će gorit znamo za istinu

Nema isti a gore spavati
 Jer na mokru valja mu ležati
 Jade tad mu sam razumit moga
 Stvorac dobri s neba visoka
 Ali drugo što učinit ima
 Neg nevoljan podloži se svima
 Podnašat ji ustrpljivo rado
 Ol mu bilo milo oli drego
 Sad nadalje što da veće kažem
 I od kuće nevolje van slažen
 Jer da bi ji sve redom brojio
 Pišuć bi se brate umorio
 Dosta da znaš koga vrića skriva
 Da se pokoj pod njon ne uživa
 Kuće ćemo sada ostaviti
 Još o smoli malo prosliditi
 Jerbo mi je najglavnija ostala
 Nisam kaza kako je prodava
 Po Zelandskom starom običaju
 Svako misedan je prodaju
 Tad trgovac dodje na dorinu
 Te za smolu oprije mu cinu
 Reće svoju, naš na to ni jednu
 I tako se pogode u temu
 Bilo bi ji u našega pusta
 Ali kako će da otvori usta
 Kad Ingleski riči ne umede
 Da pogodbu vodio bi s njime
 Sve proždire rad bi reći svoju
 Da po duši ne plaća mu smolu
 Ali pusto izreć se ne dade
 Jer Ingleski jezik ne poznade
 Neg prid njim se ko drvo osovi
 Dok mu Inglesz ponosno prozbori
 Neka smolu u vrićice kupi
 I nadalje vrimenta ne gubi
 Naš tad skoči vrićice donese
 Smolu siplje i sa njima trese
 Da što više u nju stase dade
 Nek mu veću težinu izdade
 Nasujo je špagon je sašija

Svaku u njoj mrvu napunija
 Tada dva je na drvo podigli
 Jedva su je od zemlje odigli
 A trgovac za kantar privati
 Da težinu more jon izdati
 Sve mu drće na kantar u ruka
 Kad se tuđji dočepaju muka
 Ter najposlin ubila ga strila
 Osandeset zaviče jon kila
 Da težina vriće mu izdaje
 Prave mire što jon kantar daje
 Di je duša vrića više piza
 Al kako bi on palace diza
 I pripravlja gosposke obide
 I ostale važnije potrebe
 Da mu nije za težaške muke
 I njiove ne hranu ga ruke
 Jer on za se raditi ne more
 Svalio se ne more se gore
 Ispod brade podbradnjak pustia
 A podrobak tusti izvalia
 Sija mu se za vratom erljeni
 Regbi da je od loja sliveni
 Nit se koga straši niti boji
 Jer sam jedan on se gazda broji
 A izmedju na stotine ljudi
 S kojim radi kako mu se ljubi
 A kad račun od smole izdade
 Da ostatak od novca ti dade
 Priko hrane što si je izija
 I misedno od njega dobija
 Sve bi rada da kod njeg ostane
 Tebe od nje ni novčić dopane
 Tad ti račun izvadi od hrane
 Za sve stvari što su ti poslone
 Koga Čovik tad u ruke prima
 Da izvidi čisto o stvarima
 Jel mu svaka u redu pisana
 Dal što višeg nije nanizana
 Ali pusto pismon izmrčio
 Najmudriji ne bi dokućio

Onde više onde ne zna šta je
 Bog jedini da mu kraju staje
 Samo vidi gdje svota iznosi
 I mali mu ostatak donosi
 Mnogima se kruto srce smuti
 I nepravo pamet nu pomuti
 Kad pogleda račun nepravedni
 I od njega krivo privedeni
 Brže za se nadje zatočnika
 Dobra znanca ingleskog jezika
 Da rad njega s njime govor vodi
 Od računu pogriške navodi
 A on onda kad toga dopane
 Laskavo jin odgovarat stane
 Pogriške vam nema u računu
 Ni najmanju ne imajte sumnju
 Jer ja tega učinio ne bi
 Rad imena kog nosin na sebi
 Koje mi se na daleko čuje
 Pa zar misliš da ga s tin otrujen
 Zato dalje o tom ne govori
 Nit Čovikom takovin me tvori
 Ovi libar što je u zaklonu
 Neka znate priznanje zakonu
 I ja sam se na njemu zakleo
 Pa zar misliš da bi tvog oteo
 Zato sve što na njem je pisano
 U račun je čisti tebi izdano
 Daklen sumlju u sebi umiri
 I ostatak od novaca primi
 Jer ako me za kriva priznaješ
 Možda da se na zadnju pokaješ
 Tako našeg on u tomu smete
 I čustvila nova mu oplete
 Da ne znade što zboriti veće
 Strašeci se gore nesreće
 Jer neznajuć zemlji običaja
 Ne zna zakon inostranski kraja
 Vidi drage neima slobode
 A narod ga na popriko bude

Još mu varke i zaplete stvara
Rad bi da ga od svog kraja para

Kako ćete od svake viditi
Pismu redom ko bude sliditi

TREĆI DIO.

Progonstvo od Ingleza sa smolnog zemljišta.

Baš iljadu devetstotog lita
Ta godina biše groznovita
Za naš narod što se ovamo zbiva
Po Zelandskim krajevima se skriva
Jer Inglezi prot njima ustali
Od nji svaku novinam javljali
Da ji amo uz iljade spada
Premda toga ni bilo nikada
I da plodna zemljišta od smole
Sasvin puste i nemilo gole
Usto da ji sve dopada veće
Svaki danom parobrod izmeće
Ter ako se ne bi ustavi
I silon ji pute zapričili
Ol zemljišta zatvorili smole
Da na njima kopati ne more
Zelandu će novu pritisniti
Pa će za nas naopako biti
Dok ovako novine javljale
I o narodu našem raspravljale
Zelandske se ćete sakupiše
Velentonu Molbu upraviše
A na ruke njiova Vladara
Od Zelande cile gospodara
Ter ovako u Molbi mu prave
Naša diko i dobri Vladare
Vi znadete da Zelanda nova
Krv je draga naši Pradidova

Za koju su oni umirali
I tilesa svoja žrtvovali
Od divljaka dok su je uzeli
I njezine kraje zauzeli
Mnoge krvi podnili proliće
A sad drugi u nju nam doliće
Te je ništi i nemilo pali
Ko vukovi po njon napopali
Ter njezine raznašaju plode
Na nas veliko siromaštvo vode
Al najjače sad u ognju gori
Austrija jer je teško goli
Kojizi je ovamo pripalo
Stara mlada na iljade spalo
A uz to ji sve veće dopada
Ko studenog iz oblaka grada
Te na smolna zemljišta srnilo
Što je naše sve ufanje bilo
Ter ji puste i tlače nemile
Za se zlatne sabiraju lire
Koje šalju svomu zavičaju
Od nji malu korist nam davaju
Oli kad ji na stotine steče
Austriji tad s njima uteče
Te s istima liran od Zelande
Amo druge upućivat znade
Zato sad vas svi molimo milo
Da na ovo gledate ozbiljno

I uz to se vruće zauzmete
Da nam dalje ne nanosu štete
Jer kad ne bi Veličanstvo vaše
Pogledalo na nevolje naše
Teško nami i našem potomku
Na ovom Zelandskom Otoku
Molbenica kad ovaka spade
I vladaru u ruku dopade
Odma živo na posa se meće
Te veliko sačinjava vjeće
U kom se je zborilo opširno
Temeljito vruće i ozbiljno
Inostranca kako da ustave
I od smolna zemljišta odstrane
Kojeg gole i plod njezin dižu
Te s novcima zavičaju bižu
Budući ljudi jedne narodnosti
Jedne želje i jedne umnosti
I svi jer ji jedan jezik spaja
Lako tomu dodjoše do kraja
Ter za svomu ugoditi puku
U vićanju učine odluku
Da sva plodna zemljišta od smole
Po Zelandi odma se zatvore
Za vas narod inozemski kraja
U Zelandi što se sad pribraja
Još svrh tega zakon postavili
Za svakoga kog bi uhvatili
Na smolnom zemljištu da kopa
Globu jaku da bi svaki dopa
Ter ako li globu ne izplati
Za nju mora da tamnicom plati
Zakon taki kad se učinio
Na njegov Vladar pečat udario
Te se odma izda po Zelandi
Nek se dozna što Vladar uradi
Kako narod svoj braniti znade
Kad mu svoje priopćuje jade
Bože mili velika veselja
Nižih puka kad si ispuni želja
Ter dočuli za tako izdanje

Da jin vladar ni došao smanje
Sve to pliva u jednom radosti
Lica viša i s njim narod prosti
Jer dovoljna dočekali dana
Da izgone vanka Austrijana
Blagosivlju svojega vladara
I njegova sva kolina stara
Koji za nje zauze se vruće
Ter ispuni njiovo čeznuće
Sve to skače i viče iz glasa
Sad već nije počasit časa
Neg zemljišta smolna uhoditi
Austrijake vanka izgoniti
Prenda tako ni bilo u viću
Da na same Austrijake viću
Jer je zakon za svakog izdao
Inozenstvu ko je pripadao
Da se imaju svi skupno motriti
I od njizi zemlja zatvoriti
Al drugi se njima ne kajaše
Jerbo zlobu na nama držaše
Zato sviju bihu želje jake
Progonjene vidit Austrijake
Pa moj Bože dobrostiv odviše
Smolnim zemljan gdje ljudi borave
Da ji od nji dignu i odstrane
Malo pita di su portugezi
Gjapanezi ol ti Francezi
Gjermanezi ol ti Sirijani
Neg da kažu di su Austrijani
Ter kada bi do njizi dostigli
Glas ponosni do neba bi digli
Neka znate ljudi Austrijani
Da se zakon digao prot vami
I evo vam oštro naredjiva
Sa zemljišta smolnog odiljiva
Koji van je toli omilija
Ko da van ga Pradid ostavija
Još nek znate vrime van izdaje
Četiri dana već van neostaje
Sa zemlje se diliti imate

Svin prtljagan neka dobro znate
 Jer ako bi koji kašnje osta
 Taj protivnik zakona bi posta
 Gdje bi globu isplatija jaku
 I čeznio tamnici u mraku
 Bože mili s velike visine
 Dobri stvorče od žive istine
 Ti sam poznaš tad veliki jada
 Dalmatinci kad začuše tada
 Da imaju biti prognanici
 Ko lopovi ol ti nasilnici
 Tkol većem da se slegne sramu
 Tkol u težem da se nadje stanju
 Ta ti ljudi naši Dalmatina
 Kad se taka oglasi novina
 Na ti način latu ji iz zemlje
 Ko divljake prvo nevidjene
 Svi se bihu u pameti smeli
 Navlastito što bihu noveli
 Jer u jadnu nadjoše se stanju
 Ni pri radu nit svomu imanju
 A novčica triban ne imade
 Nit Ingleškog jezika poznađe
 Da bi sebe komu unajmio
 Ljucko tilo od glad sahranio
 Teško živit umrit ne more
 A oko njeg na sve strane more
 On se naša brez nikakve nade
 Na otoku od Nove Zelande
 Koga more sa svi strana zidje
 Skupo plati svak koji ga pridje
 Svi mišljahu u svojoj pameti
 Da moraju na njemu umrieti
 Kod Ingleza naroda opaka
 U kom zloba priresla je jaka
 Al Bog dobri s veliki visina
 Tad sjedini srca Dalmatina
 Pa se stahu zauzimat vruće
 Brat za brata što biše moguće
 Ko što ima jedan zdrugin dili
 Da mu zemljak ne nastrada mili

U tudjemu svitu dalekomu
 Pri veliku ne nadanju svomu
 Tad začese društva sastavljati
 I zemljišta smolna kupovati
 Od Ingleza tadašnji gospara
 Divlji ljudi ostavština stara
 Tad ko more svaki novac daje
 A ko nema uz društvo pristaje
 Jedan drugom ti pomoć priskače
 Da ga bide ne napadnu jače
 Al dok vako naši skladovali
 I hrdjam se podložiti nedali
 Inglezi njim i tu dotekoše
 I veliki šteta nanesoše
 Jer dok bi njim zemlju prodavali
 Na svaku bi ruku ji varali
 Hvaleći ji u zvizde kujući
 Na se teške kletve stavljajući
 Da su plodne nigda ne kopane
 I ko oči u glavi čuvane
 Zato novac što budete dati
 Rad njizi se ne ćete kajati
 Jer će van se povratiti glavnic
 I još dobra izplatiti nadnic
 Vako bi van laskavi Inglezi
 Naše ljude u zemlju uvezli
 I činili da ji skupo plate
 Prenda mnoge bile bi o rate
 I iz njizi smola izvadjena
 Još za vrime Zelande skoprenja
 A naši bi njima virovali
 I poštenu rič jim obdržali
 Prenda bi se kašnje pokajali
 Kad bi pošli i zemlju kopali
 Videći je gdje je preorana
 I rič časna Ingleza izdana
 Nego samo da bi se pomogo
 Gdje no lemiš ni dopriti mogo
 Tute da bi štogod izvadili
 I glavnicu sebi povratili
 Sve na forcū teška rada svoga

Brez napritka sebi ikakvoga
 Još je bilo pošteni Ingleza
 Što bi s našim došli do saveza
 Te jin zemlju ko vlasnik prodao
 I gospodar svr nje bi se zvao
 Dok bi novce od njizi primio
 Pa bi onda noći pobignio
 Crnin mrakom što bi mogo brže
 Da se našin sa očiju svrže
 Naši sudeći da su tad vlasnici
 Svr plaćene zemlje baštenici
 Tad bi pošli i raditi stali
 Da bi štogod smole izkopali
 Ali smetnje tad istoga dana
 Došla bi jin četa oružana
 Dokazat jin da bihu poslani
 Sa zemljišta da jih svi odstrani
 Jer da zemlja ima gospodarara
 Brez onoga od kog se je prodala
 Još od prošlog dugoga vremena
 Na njegova sina uvrštena
 Zato znajte brez ikakve sile

Koje bi vam lako naškodile
 Sa zemlje se diliti imadete
 Da u veće troškove neupadnete
 Naši videći oružnike silne
 Opomene još gdje daju zbiljne
 Druge nema neg ostavit zemlju
 Pa se sudu obratit otemu
 Oklen mali došli bi dohodci
 I tako bi propali in novei
 Ovako su ova slavna dila
 Od Ingleza sva pravljena bila
 Našin ljudin kada ji vidiše
 Da od njizi zemlje zatvoriše
 Jer jin lipa tada biše zgoda
 Čini svaku od našeg naroda
 Buduć oni tada izagnani
 Druga tudjem jeziku neznani
 Pa su tužni voditi se dali
 I svačijon želji pristajali
 Ko brodica na morskoj pučini
 Kad je vitri napadaju silni.

ČETVRTI DIO.

**Pjesma od užasnog događaja, parabroda Singamait, u kojem
 ćete viditi čemu se podlaže ko tudjinom luta,
 i zlobu Ingleza.**

Na iljadu devet sto i treće
 Spominjem se te jake nesreće
 Kad parabrod Singamait zvani
 Dilio se sa prozorjen ranin
 Od Sitnoga na debelo more
 Za krajeve od Zelande nove
 Na komu je bilo od istine

Puka više od dvije stotine
 Narodnosti različiti strana
 Još pet ljudi Dalmatinskog panja
 Od Hrvaskog dičnoga plemena
 Kazat će njim sad redom imena
 Jure Prodan najprvimi soada
 Od Makarske plemenita grada

A od sela velikoga brda
 Ljuta krša i kamena tvrda
 Drugi Mijo Borić iz Podgore
 Krasnog sela izpod Biokove
 U kom svitlost Hrvatska izniče
 S kojnon se Dalmatinci diče
 Š njim dostavljam mišćanina više
 Lunjević se Luka ovi piše
 Četvrti je moj narode mio
 Mlado momče Markotiću Mio.
 Ovi van je od Vrgorea slavna
 Gdje vitezi bijahu odavna
 Peti Jure Pribičević se više
 U dičnomu Zaostrogu niče
 Koje selo uzgoji mladicu
 Što je čuva hrvatsku pravicu
 Na djemiji ovi tad bijaše
 Ka Zelandi novoj putovaše
 Da njezine uhode krajeve
 Smolne zemlje mnogo proslavljene
 Prvog dana lipo vrime biše
 Od Sitnoga kad se odiliše
 Jer pogodna bila njim pučina
 Š njom vladaše velika tišina
 Zadovoljni svi u srcim staše
 I plovību mora uživaše
 Igrajuć se na krasnome danu
 Sve dok sunce u more upanu
 Al kad sumrak nastanjuja bija
 Nad njima se crn oblak svija
 Koji hitro u zraku letaše
 I pučinu u nemir davaše
 Al otoga nije sila bila
 Svak se svojim posteljan dilija
 Da bi sanak boravili mili
 Dok jin dane jopet svane bili
 Tako oni dok mirno ležaše
 I ugodni sanak uživaše
 Nad njima je crna oblačina
 Dolazila sve to ogorčnia
 Stala stvarat po moru doline

I valove kakono planine
 Na parobrod koje nasrćaše
 I njegove strane razbijaše
 Ter od velki valski napadaja
 Vas se narod razbra od spavanja
 Koji osta u čudu veliku
 Slušajući nenadanu viku
 Silna mora gdje pod njima vrije
 I orenje nebeske arije
 Sv k se tada u sebi sabraše
 I na vruće molitvice staše
 Svojemu se priporuče Bogu
 Da se zdravi sahraniti mogu
 Na krajeve od Zelande nove
 Još svak svetog Imenjaka zove
 Pogledaju na njiovo stanje
 Tako naši moleći se vruće
 Čekajući od zore svanuće
 Da što prija razjasni se more
 Da bi silne razgledali gore
 I vidili jel pogibelj jaka
 Oće li ji pričekati majka
 Al čemerna tad jin svane zora
 Još jadnija svitlenost od mora
 Mutne tmine jer po njemu paše
 Iz kojizi kiša prosipaše
 Ništa š njega pri sobom ne vide
 Neg doline mora jazovite
 I valove gdje naglo dostižu
 I parobrod u visine dižu.
 Pa s njim jopet u dolinu rinu
 Da ga sruše u morsku pučinu
 Teško ga je ozledilo bilo
 Mrtvu bandu jednomu odnilo
 On se ranjen dolinam provlači
 I sa silnim valovin se jači
 Kapetani na timunu staše
 Parobrodu pravac uzdržaše
 Još komand došao je treći
 Zle bilege u moru videći
 Svi nastoje da mu pravac drže

Da ji tmina sa puta ne svrže
 Ali ko će odoliti sili
 Tko li pravac držati u tmini
 Puno mutno što prid njima staše
 Da se s kreme prova ne vidjaše
 Tako mi je povjereno bilo
 Od mladića što je tute bio
 Te tako ji ta tminoća kruta
 Parobroda dignula sa puta
 Da nezna se kud ni kamo idju
 Nit kojizin da krajevin pridju
 A noć uz to nastanula bila
 I mrak drugi sa sobom donila
 Te se s tminan uskupno sastade
 Tko većega mraka da poznade
 Parobrod se moru otimaše
 I kroz gaste tmine prodiraše
 Boreći se sa pučinom jakon
 I velikin napadnutin mrakon
 Al u jutru na početku dana
 Mutne zore i prozorja rana
 Čujte tuge i nevoljna glasa
 Parobrodu ultimoga časa
 Jer u tminam našla mu se boka
 Kraj morskoga visokog otoka
 Izgubljeni do njega doluta
 Gdje ga žalost zadesila ljuta
 Jer valovi ljuti iz pučine
 Š njim udari o morske hridine
 I kakav mu lak udarac daše
 Vas po njemu narod popadaše
 Uz to jopet na njeg se navrati
 Š njim o stine drugi put zamlati
 Ovi jaki udarac je bija
 Na sve strane vodu otvorila
 Silna u njeg kad započe voda
 Stade jank po njemu naroda
 Svak ničice pada na kolina
 Moli vruće svoga gospodina
 Pa bi jim se dobri smilovao
 Duši misto na nebesin dao

Vide spasa tilu ne imade
 Mole da in duša ne propade
 Drug se drugu u naručaj stavlja
 Š njim se prašća za vazda rastavlja
 Brat se bratu oko vrata vije
 Dok ji more obadva pokrije
 Žena mužu ogrljiva ruke
 Da bi skupa podnašali muke
 Majka dite sebi prigrljiva
 Da ji more zajedno uživa
 Svak tad strepi od straote sanu
 Gledajući kuću nenadanu
 Silna mora njegove brezdane
 U kom će njim pomrčati dane
 I sjaj sunca s nebeski visina
 Morska će jin oteti dubina
 Al najveća žalost ji ubiše
 Dvi ladjice kad se odiliše
 Od nesretnog svoga parobroda
 Napunjene što bilu naroda
 Tri su od nji tad nad njemu bile
 Što su naglo moru se spustile
 Te se u nje narod saranjiva
 I potpuni broj se ispunjiva
 A kad su se napunile bile
 Parobroda tad se odilile
 Ali jednu valovi suzbiše
 O parobrod š njome udariše
 Tako jakin udareon zamlati
 Da jon strunu popoli rasplati
 Tad vas narod što je u njon bija
 Na mutnom se moru nalazia
 Jedni tone a drugi jauče
 S trećin more o parobrod tuče
 Valovi ji nemilo poraze
 I sruše ji u duboke jaze
 Dvi se druge u pučinu dale
 Premda spasit nisu se nadale
 A kada se ove odiliše
 Ko žalosti da opiše više
 Gledajući narod s parobroda

Gdje se svoga oprašta naroda
 Premda moru u jaze tonjaše
 Srubčići jin milo pozdrayljase
 Kao reći otili jin da su
 Z Bogom braćo na ultimom času
 Tako platna dok vijahu tanka
 Znak dajući njiova rastanke
 Silno more na parobrod pane
 Od jednon ga za vazda nestane
 Poklopi ga sa sva četri kraju
 Ter valove priko njega valja
 Sad veliki Bože sa visina
 Kakva ladjan ima bit sudbina
 Što su mutnim moren zaplovile
 I k istoku certu upravile
 Kad na njima rane ne imade
 Kako narod taj se spasit znade
 Mokri bosu u to na po goli
 Tko takovin da jadin odoli
 Još svr tega poraza nemila
 Ladja jedna vodu otvorila
 U njon tri su Dalmatinca bila
 Medju ostalin što se nalazila
 Al nesritan svak tada ostade
 Kad se ladja napunjati stade
 Svima bihu izgubljene nade
 Više vidit kraje od Zelande
 Dok napokon njeki u nevolji
 Osviesti se te druge zamoli
 Da bi more stali vanka liti
 Ne bi li mu mogli odoliti
 Te ga take izlivajuć vanka
 Sretnijega dočekali danka
 Premda bihu od straha usali
 Iznemogli od glada pripali
 Ipak vruće poslu se prignuli
 Pogibelji da bi izbignuli
 Bacat more svi žurno nastave
 Jedni sićin drugi s kapan zglave
 Te u temu tako ustrajaše
 Videć da mu odoliti mogaše

Kroz guste se tmine provlačeći
 Valovi ji na sebi noseći
 Al budući iznemogli više
 Jer ji snage ostavile biše
 Vide sili odoliti ne mogu
 Svojemu se priporuče Bogu
 Pokajanje zadnje učiniše
 I morskin se jazin pripraviše
 Al Bog dobri sa drumu visoka
 Š njij svojega nepomičuć oka
 Dahnu jednog da u gustoj tmini
 Vidi otok na morsknoj pučini
 Koj u čudu vikne iza glasa
 Sretno braćo eno nami spasa
 Pogledajte otočić u tami
 Što se sada nalazi pred nami
 Bog je s nama i njegova mati
 Na nj ćemo se sahraniti dati
 Bože mili kad ga vidiše
 Ko da novu snagu zadobiše
 Žurno skupa na posa se stave
 K otočiću ladjicu uprave
 Na kojem se svi sretno spasiše
 I na daru Bogu zafališe
 Tako oni na nj spaseni paše
 Ladjica jin na moru ostaše
 Koja brzo nalila se vode
 Te u jaze od pučine ode
 Sad kuda će ta tužna družina
 Na sve strane oko nji pučina
 A otok njim ne imade rada
 Gore trave nit drugi prirodna
 Da bi svoje pokripili tilo
 Koje njim se mrtvo pretvorilo
 Mokri gladni uz to goli bosu
 Smrt nemila mora da ji kosi
 Al Bog koji tute ji sahrani
 Čujte primjer kako ji obrani
 Po jednomu mladu Dalmatinu
 U kom misa plemenita sinu
 Jer dok drugi po otoku paše

U nesvjesti jer za se neznaše
 On gospodju zamolio jednu
 Baš prvoga kapetana ženu
 Da mu iglu iz vlasiju dade
 Te da zadnje još pokuša nade
 Da bi narod sačuva od glada
 Koji teški izmedju nji vlada
 Dragovoljno Gospodja mu dala
 Premda joj je uzdržala
 I kad mu je u ruku dodade
 Brez šešira na na glavi ostade
 On se odma na posao stavi
 Da od igle udicu napravi
 Bog mu dade zanatlia posta
 Udica mu ko stvorena osta
 Za nju meku sad u misli stvara
 Stini podje lunpara odpara
 Izvadi ga stavi na udicu
 I napravi ribi zaoblicu
 Zatim ime svemogućeg zove
 Rukom mahnu pak u more
 s njome

Bože mili velika ti fala
 Pa iglica premda biše mala
 Ali kripost veliku imadjaše
 Jerbo tako svemogućii htjaše
 Pedeset je na otoku svita
 Ljudi žena i mladjega cvita
 Igla malo sve ji tad sahrani
 I s ribon ji iz pučine hrani
 Dasaka su sobom izbacili
 Na otoku kad su se spasili
 Te sad u nje vatru upiriše
 Al na žalost vele ji ne biše
 Zato vatra vele ne trajaše
 Al se isto gladu ne pridaše
 Neg njegovon za pobjeći sili
 Morsku ribu sirovu su ili
 Sad od njizi da neidjen dalje
 Druga ladja jerbo mi ostaje
 Da dokažem kuda plovi ova

Priko silni morskije valova
 Kud vijuga posred crne tame
 Kuda li će na koje li strane
 Jer i u njon nas je tute bio
 Prodan Jure i Markotić Mio
 Buduć moćna da biše u svemu
 Još jon srića priskočila temu
 Da kapetan s timunon jon vlada
 I umorna svog ne šteti rada
 Govor njegov od vrućega rada
 Kog ulaže izmedju naroda
 I sokoli družinicu svoju
 Da se morske propasti ne boju
 Jer koji nas u ladju sahrani
 I najviše propasti obrani
 Onaj će nam kopno udiliti
 I nadalje za nas se misliti
 Zato vruće u Boga ufanje
 Dok nam zora od spasenja svane
 Bože dragi taj govor mu mio
 U ladji je vas narod kripio
 Da se jadin ljutin otimaše
 I kroz guste tmine prodiraše
 Tako s moren dva dana ploviše
 Neznadući di se naodiše
 Kad trećega dana od prozorja
 Bože mili divna li prizora
 Za taj narod kad zgleđaju humce
 Od Hohore gdje ji grije sunce
 Izvan sebe svi tada ostanu
 A kada se razbraše od tmina
 I spoznadu kripost gospodina
 Svi ničice na kolina paše
 I vruće mu zahvalnicu daše
 Za tin jope drugu su mu dali
 Kad su kopnu na krajeve spali
 A kad narod začu od Ohore
 Te novine na rasvitku zove
 Sve to skače staro i ne jako
 Na nogama opiruć se lako
 Promičući kroz gustu lužinu

Izgublenu da vide družinu
 Koja njima nenadano stignula
 Pogibelji morskon ubignula
 Još su sobom ponili izbine
 Tople robe da na nje promine
 I ostalo što biše glavnije
 Ruma vina u bocam rakije
 Ter kad moru na obale spali
 I vidili taj narod usali
 Teške jin se smilovalo na nje
 Videći jin prikukavo stanje
 Svak ji grli i ljubac jin dili
 Prenda su ljucki osinj bili
 Hranu daju što su jin donili
 Sa odjelin suvin zaodili
 Još njim daju rakiju i vino
 Svoju dužnost osvitlaše lipo
 Zatim Ruma to piće veselo
 Pak ji vode sa seбом u selo
 Tad kapetan tužna parobroda
 Odma toga zapita naroda
 Da mu kažu brzozavka di je
 Da novinu na društvo otkrije
 Koji lako kazaše mu za nju
 On se prišno požurio na nju
 Jadne glase tad na društvo javlja
 Parobroda nesriću raspravlja
 Kako udes zadesi ga ljuti
 Rad vrimena što bijahu mutni
 Još njim ime otoka prinio
 Gdje se razbi gdje je potonio
 Nadostavljajuć sebe mu oglasi
 Gdje se sretno na Hohori spasi
 U ladjici malon s parobroda
 Sa trideset i osam naroda
 Još je jedna od straga ostala
 Što se za mlon u pučinu dala
 Ali od nje ništa ne znam što je
 Svrhu nač jon to sad vami dajen
 Brzozavka kad vaka prispije
 I nenadnu novinu otkrije

Društvo odma u svom začudjenju
 Od Auklanda parobroda spremu
 Koj se u luki tada nalazaše
 Zelandija imenom se zvaše
 Ovon vatru pod kotlove žežu
 Te je naglo iz luke izvežu
 Još svu snagu koju imadjaše
 Komandant je upotrebit daše
 Da što življe moru se otimlje
 Do otoka te morske Planine
 Željni narod da nastradi spase
 Ako bi njim gdje začuli glase
 Cilu noć su po moru plovili
 Dok su ranim jutrom dodili
 Tim spazili otok na daljini
 Gdje se ogleda na morskoj pučini
 K njemu odma pravac upraviše
 U pameti jer sudili biše
 Obilazit početi sa njega
 Otočića što bihu do njega
 Ter tražiti da djegodir nije
 Mrtvo tilo ol da živo bdiše
 Tako naglo dok moren plovio
 I tihano more razgonio
 Narod tužni koji spas čekaše
 S otočića željnoga gledaše
 Mal vidući da ne idje k njima
 Jad i tuga nastala među svima
 I Gospodje u ljutomu plaču
 Sebe svoje tad haljine svlaču
 Da jim znaka daju od spasenja
 I nenadnog tute naseljenja
 Jer otočić te ledene stine
 Krv soruču veće jim ispile
 Bože mili velike milosti
 Sad će sunce granut jim jasnosti
 Jer komandant primičući bliže
 Srčal durbin na oči podiže
 Postavi ga na dva svoja oka
 Sta razgledat po moru otoka
 A kada ji prikupio biše

S durbinom ji sve redom motriše
 Tako motreć s durbinom je spao
 Na otočić gdje je narod stao
 Kad od jednom vas u sebi strese
 Svojin očim jer želju prinese
 Gleda narod po njemu stojeći
 I još platno u vise dižeći
 Durbin tada sa očiju skine
 Kapetanim novinu otkrije
 Još naredi da parobrod vrnu
 Ka otočiću pravac mu obrnu
 Bože dragi čija može ruka
 Radost pisat tad onegar puka
 Kad vidiše da parobrod vrnu
 Na njiovu naselbinu crnu
 Na kolina odma se spustiše
 Premda stine nažuljane biše
 Bogu stali slagati pismice
 I vruće mu davat zahvalnice
 Kad pogleda na svoje stvorenje
 I željno njim udili spasenje
 Tako oni dok na molbi staše
 Parobrod se njizi primicaše
 I u stizin do njizi dopao
 Malo dalje otočića stao
 Brže ladje u more spustiše
 Otočiću pak ji zaputiše
 Na koje se narod spasi tada
 I od teška izbignuše jada
 A kad momčad s ladjama zavela
 Parobrodska glazba započela
 Da njim znake od radosti daju
 Još barjake na janbor isaju
 Svak veselo i željno ji čeka
 Nji u ladjam uvatila jeka
 Sve njim suze teku od milinja
 Promišljajuć Ljubav Gospodina
 Nenadano kako ji sahrani
 I od teške propasti obrani
 A kada su na parobrod spali
 Taj čemerni i narod usali

Svak se željno sa njiman
 pozdravlja
 Još i usne s njiovin sastavlja
 Suhu robu na nje prominiše
 Svakovrsne rane njim doniše
 Zatin piće da njim grije tilo
 Koje njim se već smrznulo bilo
 A kada ji pokripili biše
 Zatizin njim upit upraviše
 Mogul znati da još kogod nije
 Po otocin da se djegod krije
 A oni njim tad odgovor dađu
 Da za tilo nikakvo neznađu
 Neg za jednu ladju što je s njima
 Kratko vrimo plovila u tminan
 Al je brzo s vidika nestane
 Buduć jake tad bijahu tame
 Sad Bog znade gdje boravit more
 Ak u mutno ni stonula more
 Oni odma uz to njim dokažu
 I novine od ladjici slažu
 Gdje se sretno na Ohori spasi
 I sva novost po njon se oglasi
 Tad s tizim su isto zaplovili
 I otoke redom uhodili
 A kad nikog ne vidili biše
 Do Oklanda tada zaploviše
 Jer i mračnost nastanula bila
 Jasnost sunca more se skrila
 Tako oni po moru ploveći
 Tihanu se moru otimljući
 Drugog dana zdravo do odili
 Grad Oklanda misto otvorili
 Ali pria neg u luku stignu
 Parobrodu glas na paru dignu
 Još na janbor barjake isaju
 Da oznake gradin davaju
 Nek spoznađu da vode družine
 Sačuvane od morske pučine
 Bože mili velika ti fala
 Ta novina kad se raza brala

Kako željno dižu se gradjani
 Da gledaju narod nastradani
 Gradska luka prostrana je dosta
 Ali gola tad na njon ne ostā
 Ljucka noga gdje ne biše pala
 Stara mlada ol diteta mala
 Svak to čeka sreen razdragani
 Kad će stignu narod nastradani
 A parobrod pri neg se dovuče
 S istom robom koju imadiše
 Na otoku kad se naodiše
 Zeleć da ji gragjani poznaju
 Kad se luci na kraj iskrcaju
 Bože mili to društvo usalo
 Kad je svitu na očigled palo
 Reg bi da su uskrsla tilesa
 Po mogućstvu Božiji čudesa
 Nasta jakog svita promicanje
 A svojbine kroz puk prodiranje
 Ko lavovi kroz svitinu svrnu
 Da svojbinu poznavaju crnu
 Š njim se ogrli od nevoljan pita
 I sretnomu spasenje čestita
 Tako niki doklen uživaše
 Sa svojim se drago pozdravljaše
 Mnogi drugi stahu skamenjeni
 I u lišcu blidno prominjeni
 Jer ne vide koga su čekali
 Razjadani ispitivat stali
 Tko za brata tko za prijatelja
 Njeki za svog dragog roditelja
 Jedna cura tutekar je bila
 Mnogo puka na plać okrenila
 Kad pristupi napunjena tuge
 Pri te tužne i čemerne druge
 Ter drhéući tihi glas otvori
 Od družine jednoga zamoli
 O mladiću milosti mi ne krati
 Na pitanje odgovor mi dati
 Kaži želju tužnog srca moga
 Što mi od brata biše rodjenoga

Oca majke roditelja mili
 Što su vaši družbenici bili
 Gdje su sada gdje mi se naode
 Jer u društvu ne vidin ji ovde
 A srce mi jaku tugu sluti
 Ko da će ga udes sletit ljuti
 Zato čeznem da štogod doznadem
 Jer nikoga do nji ne imadem
 Mladić tada curi odgovara
 Jedva blide da usne otvara
 Bol pritrpi mladjana divice
 Crno jami pa pokriva lice
 Jer za društvo od koji me pita
 S ovega su priselili svita
 U jednome ogrljaju vruću
 Ne nadaj se njiovu svanuću
 Bože mili ta cura nevina
 Oledeni ka studena stina
 Kad tu tešku dočula novinu
 Sva se u sebi iznova prominu
 Ljuto ciknu o rodbino mila
 Zar toliko vami sam skrivila
 Te me samu ostaviste amo
 Sunce sjajno da mi svitli tamo
 Zatin na tle izvan svisti pade
 Divičanskog glasa njon nestade
 Još u za nju biše drugarica
 S vrućin suzan obliveni lica
 Jer svakomu svoga milo biše
 Gdje u moru kosti ostaviše
 Pak svak svomu domu se odili
 Dalmatinci sa zemljacin milin
 Kojih mnogo tada tute biše
 Sad od ovom dospjevajuć više
 Neg da kaže misa započetu
 Kako naše sad u mrežu pletu
 Jer čim ovo društvo je dopalo
 Odma se je ispitivat stalo
 Kako se je nesrića zgodila
 Ozbiljno se istraga vodila
 Još svrh tega pitali ji biše

Kad parobrod u more toniše
 Jel svak dužnost svoju izvršiva
 Gospodjice u ladje spasiva
 Jedan drugom pomogao vruće
 Za spasenje što biše moguće
 S tizim dalje pitali ji bili
 Kad su s ladjan po moru plovili
 I jel bila otvorila voda
 Zapritila po pogibelj naroda
 Jel svak željno na posa se dao
 Dal ko nije temu izbjegavo
 Od sveg toga otili su znati
 Za tannicu neharnicin dati
 Sad moj Bože tko će ostat krivi
 Nitko drugi nego Dalmatini
 Oni svemu tom bižali biše
 Željno od nji niki svidočiše
 A novine ne čekajuć vrime
 Odma mlade glasi Dalmatine
 I dila jim premda zlatna biše
 Prid narodn tada ocrniše
 Al Bog koji nad pravednim gleda
 Da kriv trpi to nitko mu neda
 Najprvoga danu kapetana
 Da svidokon bude inostrana
 Ti pravedni ljudi Dalmatina
 Da nji teška ne dopadne tmina
 Ovi pravu istinu kazuje
 Dalmatince u zvizdama kuje
 I još kaže neznadući dalje
 Miritaju križe i medalje
 Za njiovu srčenost veliku
 Nek njim bude na slavu i diku

A gospodja supruga mu mila
 Svidokon je tad i ona bila
 Kaže pravo ne taji istinu
 Harnost daje jednom Dalmatinu
 Na otoku kako ji sahrani
 I najviše propasti obrani
 Još divojka jedna tute biše
 Glas dizaše što mogaše više
 U ozbilju kakono lavica
 Braneć ljubav jednog Dalmatineca
 Koji njon je učinia bia
 S parobroda u ladju spasia
 Tako buduće sva ova doznana
 I dila njim prava dokazana
 Ostadoše rešeni u svemu
 Još novine glasile o temu
 I dila njim prva oernjena
 Sada bihu svitlo proslavljena
 A sad moja Dalmacio divna
 Draga Majko dice Dalmatina
 Ja znam ti ćeš ostati ledena
 Ka šibica na mrazu malena
 Kad dočuješ ovi vjesti novi
 Što ti tvoji podnose sinovi
 U ovin tudjin zemljan nepoznanim
 Gdje su teško od svakog gledani
 Kano oveca zapuštena stada
 S kojim ruka nepoznana vlada
 Al što ćemo nam je trpit svaku
 Kad sudbinu imali smo taku
 Dok nam danak sretniji osine
 Na zemljištu stare domovine

PETI DIO.

Doživljenja Inozentstva, kratko spjevan dokaz od nenadane
smrti triju mlada Dalmatinca!

Noć je duga al mi trenom minu
Dok sam živu slagao istinu
Krute muke i neugodnosti
U Zelandi od naše Mladosti
Sad mi zora na vidiku sviće
I sanak mi na oči namiće
Malo usnu al se brzo prenu
Jer najvećeg jada se spomenu
Pogibelji i smrti nenadne
U kojizi mnogi narod padne
Koji svitom i tudjinom luta
Kako smrt ji zaletiva ljuta
Sreem predam al mora nastati
I priliku od njekivan dati
Na koji su način dovršili
Bog da pokoj u dili njim mili
Sad najprvo primjer ću vam dati
I nenadnu smrt njim oplakati
Od tri mlada plemenita bora
Od Makarske gornjega Primorja
A od sela Padace prozvana
Gdje najprvog vidili su dana
Prlenda se Paško jedan zvaše
Šimić Ivan drugi van bijaše
A treći je dostavljajuć više
Nikola se Cvitanović piše
Ova sva tri prijatelja biše
Dok u rodnom svom mistu živiše
Skladovali lipo se gledali
Jedan drugog pobratimon zvali
Dok najposlin sva tri istog dana
Od svojeg se odiliše stana
I u skupu preko Oceana
Zaploviše do Zelandski strana
Gdje brat mladji Šimića Ivana
Dočeka ji srea odragana

Vrime kad su Oklandu prispili
Sa bratom se pozdravili Mili
Nakon šeste to bijaše godine
Odiljenja od svoje domovine
Da svog brata bratinski pozdrav
I tisne mu cjelov od ljubavi
Malo vrime u Oklandu biše
Gredbari i jopet zaploviše
Ante Šimić gdje je tada stao
Tu živia i smolu kopao
Gredbaria ovo otok biše
Al krševit i ljutit odviše
Jer vas pokrit pod buškon je stao
I sa silnim pećinam je zjao
Potonjem bihu jake uzbrdine
I duboke ljute prodoline
A potoci ko grane od rike
Nizanj jake činili su vike
Po njem praprat bijaše prosuta
I šikarja stezala ga ljuta
Nad njim mutni oblaci se više
Jaki vitri od svaklen ga biše
Unj sunčene malo sjaše zrake
Nit milote primalo se take
Al su ljudi isto na njem stali
Gredbarie muke podnašali
Jer plod zemlje stezobiji tute
Radi smole po njemu prosute
Tako ova tri mlada novela
U tu pustoš kad su se dovela
Neobično pogledat njim biše
Ljuti krši i pustoš odviše
Mal videći druge inostrance
Domorođee i svoje poznance
Kako trude spustošiše bore
Tad i oni svemu se pokore

U kući su sva trojica stala
Ante se je Šimićeva zvala
On četvrti još šnjiman od više
Drugovao i živio biše
Ova kuća od prostora mala
Na brežuljku jednome je stala
Okolo koje jednu i drugu stranu
Dva potoka tekla su niz stranu
Al zanosno tako su odili
I tihano dolon žuborili
Da su istim odnašali muču
Stanjenicim na tomu brežuljku
Tako oni na njemu živeći
Gredbarie muke ponoseći
Teški truda vratolomni strana
Navršiše godinicu dana
Dok i druga dva miseca više
Na tom mistu boravili biše
I stizim su doživili dane
Kazaću van čim malo odanem
Čudne tuge ne more se jače
Na četrnaest to biše veljače
Kad začela kiša iz arije
Padat sitna povrh Gredbarie
Još po ciloj Zelandiji lila
I općena ta da nam je bila
Sitna kiša ali brez pristana
Sve do pola odila je dana
Al kad podne biše oborilo
Nebo mutne tmine pretvorilo
Još oblaci crni u hidrini
U toj gustoj prolićaše tmini
Nasta tutanj grmljavine jake
Žig laskanja kroz mutne oblake
Tako da je svak prestrašen stao
Kano da je sudnji dan čekao
Što se slična i dogodi tada
Jer Zelanda ne pamti nikada
Da je jača voda na nju pala
Od kada je pod Ingleza spala
Ko što tada na nju se izlila

I Zelandska polja poplavila
Još derala pute nemilice
Plodne zemlje tuste oranice
Al najjače tad žalost ubije
Stanjenike mista Gredbarie
Jer potoci što su prija bili
Tad se u brze rike pritvorili
Nemilo se uz nemire sobom
Gonu jaka kamenja pred sobom
Nosu strane podvaljuju humce
Gule goru i njiove strnce
A puk što je po dolinam stao
Staništa je svoja ostavljao
Ter pripadni uza stranu biše
Ne gledajuć di mu kuću diže
Al tri ova koja napomenu
Tad ostave crnu uspomenu
Jer doklen su na brežuljku stali
Tom jakon se sili ne nadali
Jaka voda na kuću njim bane
Ter jim zadnje doživila dane
Ante Šimić sam sretan je bija
Premda potok biše ga gonija
Jer ga nani na granu od gore
I od ljute reši ga nevolje
Tako sebe kad spašena vidi
Obazri se dal ga društvo slidi
Mal vidući kuću odnešenu
Tad se jadu već dosjeti svemu
Žalno jeknu duboko uzdane
Ah! gdje si mi moj brate Ivane
Zar potoci i njiova sila
S tobom me je sada rastavila
Blaga vodo sad imaj smilenje
Nemoj s njimen obijat kamenje
Jerbo brata neiman drugoga
Nego sama jedinoga toga
Zatim jopet ubila ga tuga
Radi svoja dva milena druga
Jer je i nji tad vodena sila
Sa bratom mu zajedno zanila

Žalio bi al jopet o stine
 Videć noćne gdje dostižu tmine
 Sabra tugu podje uza stranu
 Gdje se bližnjem došuljao stanu
 U kojem su istom živili
 Dalmatinci rodoljubi mili
 Kako stiže nesreću njim javi
 I nenadni dogodjaj njim rgjavi
 O dva druga i rođena brata
 Gdje ji voda niza strane vrata
 Jopet veli i stizin zanimi
 Mislin sva tri da su u pučini
 Bože mili kad ga razumiše
 U životu ledno protrniše
 Svakom žao bilo rodoljube
 Nenadno gdje život izgube
 Ali to je sve što tad učine
 Jerbo noćne bihu pale tmine
 Zato zoru svi čekaše mило
 Da bi mrtvo tražili njim tilo
 Zato zora kad danom osvane
 Na noge se svak tad ustane
 Te pohrlu potocin niz strane
 Nebil srića nanila ji na nje
 Oblaziše drvlje i kamenje
 Da bi ljudsko našli njim zlamenje
 Ali od nji ne nadjoše znaka
 Sve do pola to je bilo danka
 Us to dalje potocin odeći
 I pomljivo po njima motreći
 Od jednom njim čudan prizor sine
 Pokraj jedne ogromljene stine
 Vidu sva tri gdje uza nju stoju
 Ko tri ruže u svom perivoju
 Ali one od sunca svenute
 Pak u boje pretvorene mutne
 Bože mili kad su do nji pali
 Bolnim su se srcem osjećali
 Lice njim se blido pretvorilo
 Videć jim sve odrto tilo
 Ruke noge još glava odviše

Izranjeno i slomljeno biše
 Svak žalosno za njima zaplače
 Ante Šimić nada sviju jače
 Ljuto eiknu ko jelen ranjeni
 Ajme brate moj cvite rumeni
 Tako život tvoj sada izgleda
 Kano bokun studenoga leda
 Ajme noge od kretanja laka
 Zar koščica slomljena je svaka
 Lipe ruke što ste me stiskale
 I bratinski značaj mi davale
 Kako to ste sada oslabile
 I zglobin se vaši rastavale
 Brate mili moja boli kruta
 Glava tvoja sva ti je odrta
 Usne tvoje crvene i mile
 Na dvoje se eto rascipile
 Ja te gledam istina je živa
 Al još neznam da li ovo snivam
 Jer tvoj život urešeni prija
 Čudno mi se sada pretvorija
 Tako tute dok on plako biše
 Niki jako drvlje pripraviše
 Ter im na nje položiše tilo
 Jer jin mračno nastanulo bilo
 A žudeći prija noćne tmine
 Da do bližnje dignu ji ravnine
 U kopište gdje jim dosudiše
 Jer grobišta drugoga ne biše
 Tako danom na šesnaest veljače
 Tuge biše i žalosti jače
 Jer tri ova premda kršćanina
 Brez crkvenog svetoga osinja
 U pustinji zakopani bili
 Kano gorske da bijahu zviru
 Brez misnika i vode kršćene
 Panti brate drži za spomenje
 Kakovi su doživljaji svita
 I onomu ko po njima skita
 Tako kad ji zakopali bili
 Svin trojici pokoj nazovnuli

Pa se od nji odiliše tada
 Puni tuge i velikog jada
 A na dvadeset od veljače dana
 Ante Šimić srea razjadana
 Pero uzme i papirak bili
 Knjigu piše u zavičaj mili
 A na ruke majke milenice
 I bratove mlade drugarice
 Tužno javlja suzam kvasi lice
 Neka znate crne kukavice
 Da brat Ivan vama puno mili
 U Zelandu kog ste opravili
 Zadnja svoja dobrojio lita
 I s ovog se preselio svita
 Na četrnaest to biše veljače
 Kad mi srea žalosno zaplače
 Jer u tom on danu izdanu
 I najzadnji za njega osvanu
 Ja znam listak kad budete čuti
 Sree će vam ledom protrnuti
 Al vas molim suzama sa oka
 Bol trpite prem da je duboka
 Ter na misto da vas tuga tare

Pohadjajte crkve i oltare
 I molite Boga iz dubine
 Da ga primi u rajske visine
 Grije prosti njegove mladosti
 I čuva ga paklene tamnosti
 Jošte majko molin iz ljubavi
 Prlendinom materi se javi
 I njon tešku odkrićeš novinu
 Da se svomu već ne nada sinu
 Još Nikola Cvitanović treći
 I njegovon materi ćeš reći
 Crno ruho da uzimlje na se
 I Nikoli sinu ne nada se
 Ovi skupno krutu smrt podniše
 I s ovog svita preseliše
 Kako ćete od svake doznati
 Listak drugi kad buden poslati
 Sad bi rada al me tuga kosi
 I tamnilo pamet mi zanosi
 Zato drugo sad vam ne stavljan
 Neg žalosni pozdrav vam upravljan
 Primate ga s tuznog srea moga
 Od tvog sina sada jedinoga

Pisma od Biličića Marka.

Bože mili na svemu ti hvala
 Teško mi je ruka malaksala
 Ter strašim da perom opišen
 Smrt nemilu i krutu odviše
 Od zemljaka Biličića Marka
 Za kin osta razviljena majka
 Ovi biše od Boke Kotora
 Smrt podnese ne more se gora
 Teški trudi i pustinja jaka
 Trpeći ju odma iz nejaka
 Tog mladoga dovede čovika
 Da ga napa bolest prevelika
 Još svim živcim zavlada mu veće

Pa mu tilo u bolnicu meće
 U kojom je bija brez pristana
 Za punije dvi godine dana
 Zadnju paru koju je imao
 Ličnicim je za ličenje dao
 A bolest ga u tilu nemila
 Nebijaše ni tad ostavila
 Bolan nade sve izgubi tada
 Kad do tjeih dopadnuja jada
 Al Bog koji na nevoljnim gleda
 Ni njem tada nastradati neda
 Jer imaše znana mišćanina
 Gostionu što je tada ima

U Oklandu koji isti staše
 Nikola se Lukić zovijaše
 Ovi jednom na uranku danka
 Podje obać svojega zemljaka
 A Biličić tad mu priopćio
 Sve tajnosti što je u sebi krio
 Lukić željan rešit mu nevolju
 Zove njega tad u kuću svoju
 Još mu obeća naći utočišće
 Sve što bolno tilo mu zaište
 Tad kočije naredi za njega
 Pa ga vodi do doma svojega
 U kojem je šest mjeseci stao
 Zadovoljstvo svako uživao
 Al naj sretniji kad se osjećao
 I sa zdravljen na bolje krećao
 Smrt nenadno život mu odnese
 Slušaj brate da ti sreem stresen
 To je bilo usred noći tamne
 Kad je mirne uživao sane
 Još vas narod šta je u kući bio
 U dubokin sanovin je snio
 Ali vatra taj požar užasni
 Plamen kući davala je jasni
 Pa dok narod sanom uživaše
 Vatra tvrdim mirim prodiraše
 Dok najposlin u vrimenu malenu
 Stala gorit u jednom plamenu
 Bože mili taj narod bdijeći
 Kad se prenu pogibelj videći

Ne imadu kada od hitrine
 Da na sebe oblače haljine
 Skaču vanka što se i kad more
 Jedni k vratin drugi kroz prozore
 Nikola je Lukić sretan bia
 Suprugu je i dite spasija
 Al Biličić žalosna mu majka
 Veće svitla ne dočeka danka
 Jer prestrašen drugo u bolesti
 Nenadnoga vatra iz nesvjesti
 Te neznaduć kako njon pobjeći
 Tu je stao bogu vapijući
 Dok najposlin silovita stiže
 Pak mu tilo plamenim sažiže
 Još dva druga s njima inostrana
 Imena jim nisu mi poznana
 Od iste su noći izgorili
 I crnim se panjin pretvorili
 Vatrogasci tu su bili tada
 I umorna ne žališe rada
 Ali za nje na vrime nebiše
 Premda silu vatre ugasiše
 A u jutro kad se razvidilo
 Izgoreno tad jim digli tilo
 Ukopništvu skupa ji ponili
 Biličića mnogi su slidili
 Rodoljuba kita Dalmatina
 Još svećenik bija je sa njima
 Ter mu u grob tilo sahraniše
 I kršćansku dužnost izvršiše

Pisma od dva brata Rupčića.

Sree moje u prsima preda
 Rukon drćen pisat mi se neda
 Smrt nenadnu žalosnu odviše
 Dva Rupčića što je pritrpiše
 Oba brata rodor od Novoga

Do življenja slušaj njiovoga
 Port-Albertu ovo se zgodilo
 Kazat ću vam sve kako je bilo
 Jedno jutro bihu uranili
 Za prodaju smolu uredili

Stim njim Inglez doša na dorinu
 Ter njim za nju udilia cinu
 Zadovoljni u kojem ostaše
 I tako mu tu smolu prodaše
 Istog dana kući mu otišli
 Da bi šnjimen račun očistili
 Novac primu što ji odit bude
 Da drugog dana ne dangube
 A kad su se povraćali stanu
 Mrak noćni ji već njim tad nastanu
 A put što ji do doma vodio
 Posekom ji morskom provodio
 Tako kad su do njega dopali
 Nesretnici s puta zabasali
 Jer se ništa ne biše vidilo
 Teški udes to je za nji bio
 Jedan od nji ne videć kud idje
 Na mekotu od sabluna pridje
 U kojeg se nenadno strovali
 I poviše pasa se uvali
 Čim upade zaviče iz glasa
 Žurno brate! udili mi spasa
 Jerbo mi se sad život naodi
 U sablunu i u morskoj vodi
 Bratac skoči za bratu pomoći
 U toj crnoj i primračnoj noći
 Ali brata da vanka iztegne
 Meki sablun i njega pritegne
 Oba tada u sablunu staše
 Jedan drugom pomoć ne mogaše
 Znajuć pomoć dobiti ne mogu
 Svojemu se priporuče Bogu
 Molitve mu stali upravljati
 I za teške grije se kajati
 Da bi njim se smilovao dobri
 Misto dao u nebeskim dvorim
 Bože mili još za malo časa
 Za naš život ne će biti spasa
 Ali našu dušu nam sahrani
 Za nju misto u raj u dorani
 Tad su zvizde stali pozdravljati

I sa vrućim molbam zaklinjati
 Oh! kada se odilite mile
 Put stare nam drage domovine
 Pozdravite svu našu rodbinu
 Dragog otea i majku nam milu
 Kažite njim da sine njiove
 Već Zelandsko proždrla je more
 I da nebi digod uzkratili
 Uzdah molbe Bogu obratili
 Za potribnu našu dušu grišnu
 Da bi slavu uživala višuju
 Još jim biše pritklo govora
 Stade plima od silnoga mora
 I bliže se njizi primicati
 Na nji bilim pinama zijati
 Tad još jednom Bogu zavapiše
 Pokajanje zadnje učiniše
 I stim jako more dostignulo
 I obadva tužne poklopilo
 A za njizi nije nitko znao
 Nit čudesir takin se nadao
 Neg u jutro na početku danka
 Brat njim mladji odma iz uranka
 Kojenog su na domu imali
 Kano oči u glavi čuvali
 Željno počeo svakoga pitati
 Da bi od nji što moga doznati
 Svak govori da ništa ne znaje
 Njemu druge veće ne ostaje
 Stala tmina da mu pamet muti
 Port-Albertu odma se uputi
 I još šnjimen družine prispilo
 Port-Albertu željno pohrlilo
 Čim stigoše brat želeći znati
 Tog trgovca zato upitati
 Oh! molim te jer me tuga tare
 Znaš li braća gdje mi sad borave
 Srce mi se u grudim rastavlja
 Jer put neznam kud ji sad upavlja
 Svama zborim al za se ne znamem
 Jer nikoga do nji ne imadem

Zato molim daj štogod mi pravi
 Dok se s ovin svitom ne rastavin
 Trgovac se iznenadi malo
 Ne nadano kad mu društvo palo
 Al jopet se na njizi osvjesti
 Videć željne gdje čekaju vjesti
 Boravišta ne znam njiiovoga
 U vrimenu od dana ovoga
 Neg jedino sinoć iz uranka
 Na početku od prvoga mraka
 Kuću moju oba ostaviše
 Noć njim mračna u pogledu biše
 Još oblaci crni u hidrini
 U gustom su prolićali tmuni
 Zato sam ji ovdje ustavljao
 Kano da sam od ničem sanjao
 Da bi u stanu mom mogli ostati
 I za jednu noć u njemu spati
 Al savjeta tog ne uzeše
 Neg s vidika moga se oteše
 Put nadalje prid sobom slideći
 To sve od nji što vam znadem reći
 Novine su koje mi odkriste
 Sve se strašim zlo od njima viste
 Jer su puti od pažljivog kreta
 Priko luke od Port-Alberta
 Iz nje more kad vanka od pline
 Mora svaki da ima vještine
 Za priko nje pasati u mraku
 Jer mekotu sadržava jaku
 Zato mislim da noćna im sila
 Što je jaka u mračnosti bila
 Mogla ji je sputa zalutati
 I u meki sablun zatrpali
 Zato znajte što se činit ima
 Pri neg luku pućina oplima
 Potecite sad vam to ostaje
 Te njezine obadjite kraje
 Znam ako se budu utopili
 Zadnju čašu svoju su popili
 Oni veće živi nebi bili

Ma da bi ji mrtve sahranili
 Bože mili kad ga razumiše
 Ko na krilim obalan se sviše
 Stali luku oblaziti živo
 Pogled svraćat na desno i livo
 Zatim vrime nije vele stalo
 Jednomu se pogledati dalo
 Gdje na moru ko trupina pliva
 I morska ga privaljuje plima
 Zatim jopet ne od tega dugo
 Vidilo se krećat tilo drugo
 Bože mili svi licem probliede
 Kad Rupčiće nasred luke vide
 Gdje ji more valjka nepristane
 Kano bove da su usidrane
 U naglosti požure se k njima
 Da ji morskin privedu krajima
 U grob hladni sahrane jim tilo
 Jer već samo to se za nji htilo
 A kad su ji na kraj iznijeli
 Svak nad njima žalno procvijeli
 Videći ji kako no borove
 Gdje ji pusto nabreknulo more
 A brat njiov kada ji ugleda
 Život mu se pretvori od leda
 U nesvjesti na zemljicu pade
 Mladenačkog glasa mu nēstade
 A kada se od tmina razabrao
 Tad nad braćom tužno zajadao
 K nebu žalno upravi dahnuće
 Bože mili jeli sad moguće
 Da mi srce ne pukne na dvoje
 Pokraj braće obljubljene moje
 Evo mrtve prid sobom ji gledan
 Kad promislim vas žitom predan
 Di mi zdravi i veseli biše
 A čemu se sada pretvoriše
 Oh! di su jim obrazi rumeni
 Čudnom ti su bojom pretvoreni
 Oči su jim ko kapi od leda
 Već sjajnoga ne daju pogleda

Ruke noge ponosno njim tilo
 Kameno se pretvorilo
 Na zemljici sad stoju srušeni
 Kano panji s olujom skršeni
 Iz nji daha ni govora nije
 Nit njim sree u prsima bije
 Braćo moja sad kamo ću komu
 U tudjemu svitu dalekomu
 Ja sam nejak pomoć se neznadem
 Sve u vami držao sam nađe
 Al sad vidim da mi preseliste
 Zli bilezi budućnost mi viste
 Zatim prenu ka u malom sanku
 Gleda žarko sunce na umaku
 Rastuženi tad mu uzdah vini
 Sta poruke slavat domovini
 Sunce mило brzo te nestaje
 Za oblazit Europejske kraje
 Oh! zato te molim iz ljubavi
 Ovi tužni dogodjaj izjavi
 Momu oteu i materi milon
 Od sinova što jim se zgodilo
 I koji evo usporeda
 Oba mrtva na zemljici gledan
 Jopet dahnu pa žalno nastaje
 Da poruke domovini šaje
 Al tada mu njeki doskočiše
 I mrtva mu tila zamoliše
 Da bi s morski kraja ji odnili
 Pri neg sunce zdanom se odili
 Tako tute kad ga umolbše
 Tad drveća jaka pripraviše
 I na nje njim položiše tilo
 Pa s obala digoše ji mило
 A u jutru na početku dana
 Dalmatinci iz prozorja rana
 Rodoljubim u četam se svili
 Do ukopništva da bi ji pratili
 Š njima misnik tada ne bijaše
 U pustinji jer takon ne staše
 Neg namisto njega prisustova

Jedan čovik od prostoga spola
 Ukopništvu kad su ji donjeli
 Bože mili svak tada procvjeli
 Videć njim grobe izdubljene
 Sred pustinje goron izpletene
 U kojoj drugo čuti nije
 Nego zvirad gdje po njojzi vije
 I gavrane gdje s brigova grakću
 A jazavci po pećinam skaću
 Svi protrnu svakomu se smili
 Nad svojim rodoljubim milim
 Videć pustoš i njezine strane
 Gdje će viēnje provoditi dane
 Al to žalit korist nije bilo
 U grob hladni sahrane jim tilo
 Na nje zemlju tad navale crnu
 Pa svak svomu staništu se vrnu
 Al brat njiov neznadući dije
 Polumrtav na grob njim se svije
 Tužno jeknu srcem iz dubine
 Sve pustoške odjeknu doline
 Ajme braćo tmine mi se bliste
 Kad pomislim gdje se naseliste
 I u kakve sad dopaste strane
 Sred pustinje ove nepoznane
 Ljuckog tila ovde neimade
 Naseljena da se od prija znade
 Vi najprvi evo ste vlasnici
 Ovom ljutu viēnji baštenici
 Vaši družbi bi će u naprida
 Ljute zviru krševiti hrida
 A pokoj će nazivati vami
 Pticećine orli i gavrani
 Ah ja ću vas pohoditi češće
 Brat vas lako zaboravit ne će
 Svakog jutra ovamo ću biti
 I vinčić nad grobom van viti
 Boga molit sred ove pustinje
 Duša vaša da se u raj vine
 Tako tute dok on plako biše
 Od družine njeki priskočiše

Pa ga sobom staništu povel
Puno tužni sasvim neveseli
Bože mili tko bi pri pjevao
I sa slovon u pjesme spjevao
Naši ljudi smrtne dogodjaje
Od kad rodne ostaviše kraje
Htili bi se pisci umoviti
Domovini za svakog priniti
Koliki su do sad u tudjini

Dovršili svoj život nevini
Ja mogućan nisam do istine
Neg uzdahnut sreem iz dubine
Pokoj rajski da bi uživali
I njegovi vlasnici se zvali
A uzrokon koje otkrivene
Da jin mladost u tudjini gine
Bog osvjetnik nek je sa visina
I potomci Hrvaska mladina

Dragi čitaoče.

U dospjevanju moji kratko znani pjesmica, u sadržaju različitih dogodjaja i doživljenja tudjeg Inozentstva milozvučnim glasom Inostranske Novine savile su čudo moćne vrline i jaku kripost mladog Dalmatinca i čestitog Hrvata Freda Franića, koju snagu odkri i kaza na svitlo u Novoj Zelandi god. 1906. Zato neznaduć kako da bi zaključio ovu moju knjižicu, a da istog mladog Dalmatina i njegove čudo moćne vrline i jaku mu snagu, ne odkrijen njegovu rodu i milenom zavičaju.

S tim ostajući u podpunu uvjerenju da svaki čestiti Hrvat hoće rado srčeno čitati redke svoga rodoljuba i mladoga Dalmatinca Freda Franića.

Oj Dinaro planino visoka
Divni sjaje sunca od istoka
Tvoj vrhunac najviši se vije
Nad zemljišton slavne Dalmacie
Ti si vidik ostali planina
Niski dola prostrani ravnina
Dalmatinski sela i gradova
I širokoga Jadranskoga mora
Svima stojiš na slavu i diku
Gledaš lipu Grbavu i Liku
Sve otoke i primorja slavna
I zagorje od vremena davna
Pod tobom su mnogi vitezovi
Dalmatinski bani i knezovi
S ljutim mačem hlabro vojevali

I viteški spomen ostavljali
Još odavni prošlasti vremena
Ta njim dična stoji uspomena
Na dobiću Turak i Avara
Kako kaže povjesnica stara
I ostali krvavi mejdana
Od početka do današnjeg dana
Dalmacia jer je od zlamenja
Gnjezdo jako sred tvrda kamenja
Koja biše od junaka dika
Od početka do današnjeg vika
Pa da taka drži se spomena
Na junaštvu njezina plemena
Bog dobrostiv sa visina mili
Evo danas sina njen udili

Pravi ponos i junačka dika
 Rodila ga majka Dalmatinka
 Baš iljadu osam stro i treće
 Dan rođenja svanuo mu sreće
 U Račišću selu malenomu
 Slavu steče sad narodu svomu
 Još i njemu dična će spomena
 Rad junaštva snažna mu imena
 Neumrla oštati za vika
 Milon zemlji u kojim je nika
 A sad brate ako želiš znati
 Dalmatinca o kom ću pivati
 To ću začeti od mladu ditiću
 I snažnomu Fredriku Franiću
 Tom deliji okom smidem reći
 Da ga ritko bacaju stoljeći
 Jer isti se ne bi poklonia
 Neg jedinom ko ga je stvorija
 Što se tiče slave i mejdana
 To sam kaže i srca odana
 A sad ćeš me malo poslušati
 Željan sam mu život opisati
 Od početka do današnjeg dana
 U kojizin sad čini mejdana
 Čedo ovo odma iz uranka
 Davalo je značaj od junaka
 Još kad ga je majka njegovala
 Kod koljevke uz njeg pjevala
 Spominjajuć prošlaste junake
 Slavni četa vitezove jake
 Ono bi je zanosno slušalo
 I veselim očima gledalo
 Kao majci otilo je reći
 Tako ime i ja moram steći
 Život mu je u jedrinam sjao
 Ko gariful na pendjeru cvao
 I u svemu on obdaren biše
 Da mu slična prvo ne vidiše
 Dite ovo buduć od težaka
 Hrana nije kripila ga jaka
 Voda bistra i poljske biline

Bijahu mu gospodske hizbine
 Ljuti mrazi i studene rose
 Nožice su gazile mu bose
 Al to mladog ne nadjača sina
 Buduć dite krševiti stina
 On rastaše isto u uzgoju
 Kano ruža u svom perivoju
 A kad šesta nastu mu godina
 I razumna okiti vrlina
 Tad ga otac na nauke meće
 Umoznanstvo da dostigne veće
 Dite školu revno pohadjalo
 U njem bistar razum se radjao
 Tako da je od svi učenika
 U nauku prvi bija dika
 Blage čudi još naravi više
 Sučenicim svin prijatelj biše
 Častio ji sve ji je ljubio
 I u skladu sa njima živio
 Neg jedino kad bi došlo vrime
 To jest školsko poigrat se s njime
 Uvik željna biše mu zabava
 Koju često vanka bi izdava
 Učenike na hrvanje zvao
 Premda primjer prvo bi njim dao
 Da od zlobe neće bit u svemu
 Neg jedinu držat uspomenu
 Staru slavu pradičova mili
 U kojim su nedobitni bili
 Učenici buduć istog lista
 Ta zabava tiskala bi ji ista
 Mal videći njegove vrline
 Otresa bi s njima oledine
 Ponude mu veće odbijaše
 Puno snažnji jer od nji bijaše
 Učenici premda dica biše
 Jaku kripost u njemu sudiše
 Tako kad bi među se vječali
 Franića su prvoga mečali
 Najsnažnijeg od svi učenika
 U Račišćin koji je iznika

Dite ovo pun Božiji vrlina
 Kad navršu dvanaest godina
 Pučku školu on ostavi tada
 I težačkoga privati se rada
 Tad je svoje provadjao dane
 Sadeć loze u plodne poljane
 I krčeći po stranama drače
 Gdje kriposti dobiva je jače
 Lak ko srna nogama kretaše
 A jedriji od bora restaše
 Tako da su roditelji mili
 Od sreća se svom sinu divili
 Prem da na njem vidiše zlamenje
 Prsi jake pleća razširena
 Ipak nisu nigda pomislili
 Bog da njim ga udilia mili
 Da jim dodje do tegar stepena
 Gdje junačka staće mu spomena
 Tako živjeć s roditeljin milin
 Dok najposlin s njiman se odili
 Devedeset to biše devete
 U oči dana Gospojine svete
 Jednog jutra čarobnoga lita
 Svoga oca odano zapita
 Još i mater s njima tute biše
 Želju svoju kada njim odkriše
 Roditelji ako je moguće
 Srce mi je zaželilo vruće
 Da se dilin sa Ostrve ove
 Za krajeve od Zelande Nove
 Gdje svi moji podjoše vršnici
 Njekadašnji školski učenici
 Rodijaci znatni prijatelji
 Molin mojom odobrite želji
 A ja ću vas češće se sjećati
 Svaki novčić vami ću poslati
 Bog dobrostiv kojeg mi udili
 Navi toprag praviću ga mili
 I nigda vas zaboravit neću
 Neg vam ljubav izkazivat veću
 Roditelji kad mu razumiše

Javno želju što pitao biše
 Premda ledni ko kamen ostanu
 Ipak želji njegovon pristanu
 Dragi sinko ti zahtjevi tvoji
 Naše srce na četvero kroji
 Moli vruće ka si zaželio
 Od nas puti blagoslovlien bio
 Ali dragi i mileni sine
 Od šesnaest si stopro godine
 Tvoja mladost još ne dozorita
 Ona znanja i pouke pita
 Zato sinko kad budeš u svitu
 U svojemu mladenačku cvitu
 Najprva je koju ti prinosin
 Vedrin čelon vavik se ponosi
 U nikakva raskošja se nedaj
 Zla se društva odlučiti gledaj
 Oči plave ol djevojke fine
 Nedaj sinko da te zaosine
 Na pameti nek ti je uvika
 Tvoj zavičaj u kojim si nika
 Radi uvik ko pčela marljivo
 O čem radiš to pazi pomljivo
 A što sree raditi odluči
 Sve to prvo Bogu priporuči
 Otac nauk dok mu taki davo
 U milinam sin se rastapao
 Još ga vruće privaćao bio
 I duboko u sree sadio
 Zatim velevrimena ne mine
 Od svoje se dili domovine
 Na očevin i majke suzami
 Za daleki u svit nepoznani
 Pravać želji bijaše mu sama
 Ka Zelandi do njezini strana
 Dva miseca more je brodijo
 Dok je sretno u nju dodio
 Zadovoljan izkrea se tada
 Na zemljište od Oklanda grada
 Gdje ga mnogi sritoše zemljaci
 Prijatelji i njegovi znanci

Za zdravlje se s njime upitali
 Dolazak mu sritni čestitali
 U Oklandu malo čini stanje
 Odma podje na smolu kopanje
 Jer jedina već mu biše želja
 Vratit ljubav svoji roditelja
 Rič zadanu svoje obećanje
 Želeći njim ne doći na manje
 Zato truda podnašase jaka
 Ranim jutrom do ernoga mraka
 Pet godina ni manje ni više
 Pod tereton on takovin biše
 Roditeljin na atoru stao
 Prištedjeni na nji novac slao
 I svu ljubav što mogaše više
 To je rado od njega primiše
 Srića ga je u zdravlju služila
 Prem da pustoš jaka ga je krila
 Mladost mu je u jedrinan čvala
 Na njemu se pleća razvijala
 Tako da je stas mu od života
 Svakom bilo gledati divota
 Al Bog koji sa visina mili
 Taj kriposni život mu udili
 Otijo je da drži spomenu
 Na junaštvu i snažnom imenu
 I zato mu približao vrime
 Da bi snažno proglasio ime
 Baš iljadu devet sto i prve
 Na otoku Zelandske ostrve
 Fredrik Franić Dalmatinska dika
 Steće ime od nedobitnika
 Kaikohan to je tada bilo
 Kad se mlado i ne jako svilo
 Od svi strana doletilo svita
 Da gledaju momka ponosita
 Na srid polja što je tada stao
 I svakoga na hrvanje zvao
 Dosta njemu izadje mladosti
 Od različni strana narodnosti
 Al on kripak imaduć vještinu

Do jednoga baca o ledinu
 Fredrik Franić od istoga dana
 Tu je bio gledao mejdana
 Odoliti sreću ne mogaše
 Prem da mladi godina bijaše
 Dalmatinska krv u njemu planu
 Medjandjiji primicati stanu
 Još ga viknu ražarenog lica
 Odi momče provaj Dalmatinca
 Bože mili na svemu ti fala
 Kad se oba na hrvanje dala
 Reg bi tigar hfatio se lava
 Pak se ili njegovon ne davo
 Za ništa mu bijaše vještina
 Jaka snaga njegova žveltina
 Fredrik Franić oborit se neda
 Nit njegovi odcipiti njedra
 Mlade ruke prem da imadiše
 Mejdandjiji dosadile biše
 Zato znajuć njegove kriposti
 Zaviče mu za danas je dosti
 Tvoje tilo od mojzi je same
 Za dobit ga odviše je zame
 Još ga mnogin vrlinan pohvali
 Od jaćanja kad su se rastali
 I vas narod što je tute stao
 Franića je burno pozdravljao
 A najviše njegovi zemljaci
 Tu su glasi dizali se jaki
 Svak od srca glasno mu je vika
 Živjo Franić Dalmatinska dika
 To najprvi mejdan mu je bio
 Što ga s ikin biše podilio
 Do godine dvadeset i prve
 Na otoku Zelandske ostrve
 Zatim odma do Oklanda sinu
 Da junaštva izuči vještinu
 Od hrvanja i dizanja teška
 I ostalog mejdana viteška
 U Oklandu vježba je mejdana
 Svakog dana za godinu dana

Gdje mu snaga stavnja dolažase
 Na njemu se žile podizaše
 Kano pruti u lozice mlade
 Koju rodnu u poljane sade
 A živci mu pod kožom se više
 Koji tvrdi od mozije biše
 Prsi jake vanka izbočite
 Bile su mu ko od gvoždja slite
 Pa kad svoje opazi vrime
 Oti slavno proslaviti ime
 Zato sebe kroz novine meće
 Da mu ime proglasi se veće
 Svakog redon na mejdan pozivlje
 Koga sunce od Zelande grije
 Ako ima srca pouzdana
 Da mu idje nasrid polja ravna
 Š njim ogleda slavu od mejdana
 Na hrvanju ol teškog dizanja
 Bože mili na svemu ti hvala
 Ta novina kad se razabrala
 Željno mnoge medanžije stigli
 Slavno ime da bi na njem digli
 Ali Franić junačkog korena
 Tog na sebi ne dade spomena
 Neg sve redom kako mu dopanu
 Trese s njime o tvrdu poljanu
 A kad bi se š njime ogledali
 I pizova teška podizali
 Mnogi nije zemljon rastavio
 Što bi Franić na rame dignio
 Tako snažna kad ga vidiše
 Novine ga mnogo proslaviše
 I tad su mu od svakoga dana
 Čudo moćna slavili mejdana
 Ali Franić poznajuć kriposti
 U njegovon što staše mladosti
 Ta mu slava za dosta ne biše
 Otijo se proslaviti više
 Da što bolja bude mu spomena
 Njemu i rodu njegova plemena
 I još zemlji u kojom je nika

Nek šnjim bude slava njon za vika
 Zato slava da mu taka sine
 Ovi jaki Dalmatinski sine
 Na prestavi snagu izraziva
 Čudno moćna dila pokaziva
 Najprvo je uzeja u ruku
 Spagu svoju za pokazat puku
 Tešku balu od gvoždja slivenu
 Na kantar prvo izmirenu
 A težina njezina je bila
 Pune mire sto i petnajst kila
 Tad je tešku na desnici diže
 Iznad sebe što mogaše više
 Još je stao rodila ga mati
 U ariji lako obréati
 Tad vas narod što je tute bio
 Snagi se je njegovon divio
 A on nji je pozdravljao milo
 Zatin drugo pokaza njim dilo
 Izvrni se na pod na uznačke
 Na dvi noge i ruke junačke
 Malo zraka potegnu u sebe
 Motokora pusti preko sebe
 U kojem je tad težina bila
 Do iljade i pet stotin kila
 Prem da silna ta težina biše
 Na njemu se prsi ne slegniše
 Neg junačke kamenon su stale
 Dok priko nji pasa motonkare
 Pak ni to mu za dosta ne biše
 Slušaj brate što još čini više
 Znaduć moćne u sebi kriposti
 Zove redom dvanaest mladosti
 Da se dignu na njegovo tilo
 Koje će nji uzdržati milo
 Tad dvi daske brzo donosiše
 Po njegovu tilu položiše
 Pa na grudi digoše se jake
 Dvanaest momak od težine svake
 A on nji je na sebe primao
 I ko reg bi stim se zanimao

Jer pod njima kano kamen staše
Dok svi dvanaest nanj se uzredaše
Zatim vesel skočiše na noge
Gdje pohvale primija je mnoge
Cilog puka što je gledo tada
Koga biše više od iljada
Svi se snagi njegovon diviše
Jer ju slične prvo ne vidiše
Zato su ga burno pozdravljali
Da se nisu umiriti znali
Sad Franića sva Zelanda štuje
Snažni život u zvizde mu kuje
A novine vavik neprestane
Tog Hrvata slave na sve strane
Njemu ime ne umire više
Neg će mu se pripisivat lipše
Spomen će mu biti za uvika
Doklen bude na svitu čovika
Sad komu će pismu pripivati
I zaključak od svrhe njon dati

Komu drugom neg tebi Franiću
Slavni sine Hrvaski ditiću
Stobon dičnon Dalmaciji majci
Gdje se taki radjaju junaci
To je gnjizdo čvrsti sokolića
Proglašeni po svitu ditića
Koji no se u svakom pogledu
Medju čete vavik prve redu
Da sam moguć što mi želi miso
U zlatne bi slova vas opiso
Tvoju snagu davno nečuvenu
I njezinu slavnu uspomenu
Al kad to mi u mogućstvu nije
Ljubav srea da taku odkrijen
Tebi želin Hrvaski ditiću
Na mejdanu ustrajanu sriću
Za nju zoven Hrvaske sinove
Da sjedinu sad samlon glasove
Pak u slozi jeknu pjesmu sličnu
Bog živijo Dalmaciju dičnu!!

